

د عدليې وزارت
د افغانستان اسلامي جمهوريت

سرمېچيځيځ

فوق العاده كڼه

د افغانستان د اسلامي جمهوريت د مقررې محكمې اړونده مقررې
مقررې هاي مربوط ستره محكمه
جمهوری اسلامی افغانستان

تاريخ نشر: (۱۵) حوت سال ۱۳۸۷ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۹۷۵)

د خپريدو نېټه: د ۱۳۸۷ هـ . ش كال د كب د مياشتې (۱۵)
پرله پسې نمبر: (۹۷۵)

در این شماره :

- ۱- مقررۀ تنظيم امور معارف قضايی از صفحه (۱- ۱۷).
- ۲- مقررۀ آموزش محررين از صفحه (۱۸- ۳۰).
- ۳- اساسنامه مجمع قضاة افغانستان از صفحه (۳۱- ۴۰)
- ۴- مقررۀ رسيدگی به تخلفات قضاة (۴۱- ۴۸).
- ۵- مقررۀ فعاليت اداره كنترول و مراقبت از صفحه (۴۹- ۵۵).
- ۶- مقررۀ فعاليت اداره مركزی وثايق و ثبت اسناد ستره محكمه ج.ا.ا. از صفحه (۶۴- ۷۹).
- ۷- مقررۀ طرز سلوک قضايی برای قضاة ج.ا.ا. از صفحه (۶۴- ۷۹).

د امتياز خاوند: د عدلیې وزارت

وب سـايت: www.moj.gov.af

مسئول چلوونکی: حیدر "محقق"

مرستیال: نور علم

۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸

مهمتم: محمد جان

۰۷۰۰۳۹۵۲۹۲

قیمت این شماره : (۵۰) افغاني

تیراژ چاپ اول: (۴۰۰۰) جلد
آدرس: وزارت عدلیه، ریاست نشرات، چهارراهي پشتونستان، کابل

د افغانستان د اسلامي

جمهوريت

ستره محکمه

گڼه: (۱۳۷۲)

نېټه: ۱۳۸۷/۱۱/۳۰

د عدليې وزير محترم سرور دانش!

د قضائې پوهنې د چارو د سمون مقررې چې

د ۱۳۸۵/۱۲/۲۳ نېټې (۸۱۱) گڼې

مصوبې پر بنسټ په (۹) فصلونو او

(۳۰) مادو کې د محررينو د زده کړې

مقررې چې د ۱۳۸۷/۱/۱۸ نېټې (۲۵)

گڼې مصوبې پر بنسټ په (۵) فصلونو او

(۲۵) مادو کې، د افغانستان د قضاتو

د مجمع اساسنامه چې د ۱۳۸۷/۳/۱۴

نېټې (۲۱۳) گڼې مصوبې پر بنسټ په

(۵) فصلونو او (۲۳) مادو کې، د قضاتو

د سرغړونو رسيدگي مقررې چې د

۱۳۸۷/۳/۲۱ (۲۲۰) گڼې مصوبې

پر بنسټ په (۵) فصلونو او (۱۶)

مادو کې، د کنترول او مراقبت

د ادارې مقررې د ۱۳۸۷/۹/۱۲ نېټې

(۵۶۳) گڼې مصوبې پر بنسټ په (۱۴)

مادو کې د وثايقو او سندونو د ثبت د

ستره محکمه

جمهوري اسلامي

افغانستان

شماره: (۱۳۷۲)

تاريخ: ۱۳۸۷/۱۱/۳۰

محترم سرور دانش وزير عدليه!

مقررې تنظيم امور معارف قضايې به اساس

مصوبه شماره (۸۱۱) مؤرخ

۱۳۸۵/۱۲/۲۳ به داخل (۹)

فصل و (۳۰) ماده، مقررې آموزش

محررين به اساس مصوبه شماره (۲۵)

مؤرخ ۱۳۸۷/۱/۱۸ بدخل (۵) فصل و

(۲۵)، اساسنامه مجمع قضات افغانستان

به اساس مصوبه شماره (۲۱۳)

مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۱۴ به داخل (۵)

فصل و (۲۳) ماده، مقررې رسيدگي

به تخلفات قضات که به

اساس مصوبه شماره (۲۲۰)

مؤرخ ۱۳۸۷/۳/۲۱ بدخل (۵) فصل و

(۱۶) ماده مقررې اداره

کنترول و مراقبت به اساس مصوبه

شماره (۵۶۳) مؤرخ ۱۳۸۷/۹/۱۲

بدخل (۱۴) ماده، مقررې فعاليت اداره

مرکزي ثبت اسناد و وثايق به اساس مصوبه شماره (۷۱۱) مؤرخ ۱۳۸۶/۱۰/۲۰ بداخل (۱۲) ماده، مقررۀ طرز سلوک قضائي برای قضات به اساس مصوبه شماره (۲۲۵) مؤرخ ۱۳۸۶/۳/۲۹ بداخل (۴) فصل و (۲۴) ماده، و از طرف شورای عالی ستره محکمه تصویب گردیده است، غرض نشر در جريده رسمی بشما ارسال گردید.

پوهاند عبدالسلام عظیمي
رئيس ستره محکمه جمهوری
اسلامی افغانستان

مرکزي ادارې د فعالیت مقررۀ د ۱۳۸۷/۱۰/۲۰ نېټې (۷۱۱) گڼې مصوبې پر بنسټ په (۱۲) مادو کې، د قاضيانو لپاره د قضائي سلوک د ډول مقررۀ، ۱۳۸۶/۳/۲۹ نېټې (۲۲۵) گڼې مصوبې پر بنسټ په (۴) فصلونو او (۲۴) مادو کې، دسترې محکمې عالی شوري لخوا تصویب شوې دي په رسمي جريده کې د خپرېدو په غرض تاسو ته درولېږل شوې.

د افغانستان د اسلامي جمهوریت
دسترې محکمي رئیس
پوهاند عبدالسلام عظیمي

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

مقررہ تنظیم امور معارف

د قضايي پوهنې د چارو د

قضائي

تنظيم مقررہ

فصل اول

لومړی فصل

احکام عمومي

عمومي حکمونه

ماده اول:

این مقررہ امور معارف قضائي را در چوکات قوه قضائيه جمهوري اسلامي افغانستان تنظيم می نماید.

ماده دوم:

درین مقررہ معارف قضائي مفاهيم ذیل را احتوا می نماید:

الف- آموزش و تعلیمات قضائي.

ب- توضیح و تفهیم قوانین و مسایل حقوقی.

ج- آگاهی عامه از کیفیت فعالیت محاکم.

د- تنظیم، تدوین و نشر راپورهای قضائي و توضیح علل و انگیزه های جرمی.

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ د افغانستان د اسلامي جمهوريت دقضائيه قوې په چوکاټ کې، دقضايي پوهنې چارې تنظيموي.

دوه یمه ماده:

قضايي پوهنه پدې مقررہ کې لاندې مفاهيم احتوي کوي:

الف- قضايي زده کړه او ښوونې.

ب- د قوانینو او ح قوقي مسئلو څرگندول او پوهول.

ج- د محکمو د فعالیت له کیفیت څخه عامه خبرتیا.

د- د قضايي رپوتونو تنظيم، تدوین او خپرول اود جرمي علتونو او انگیزو څرگندول.

- هـ- اڪمال نيازمندي ھای قوه قضائى و ساير مراجع در امور تاليف، تدوين، ترجمه و انتشار آثار حقوقى قضائى.
- ماده سوم:
- اهداف مندرج اين مقررہ از طرق ذيل فراهم مى گردد:
- الف- تنظيم كورس ستاژ قضائى و ساير كورس ھای قصير المدت.
- ب- تنظيم سيمينارھای قضائى و توضيحى.
- ج- نشر مجله قضا و جريده ميزان.
- د- نشر كتب و رساله ھا در رشته ھای مختلف حقوقى - قضائى اعم از تاليف، تدوين و ترجمه.
- هـ- كار روى توضيح و تشریح قانون جزاء، قانون مدنى و ساير قوانين به همكارى متخصصين و محققين.
- هـ- دحقوقى قضايي آثارو د تاليف، تدوين، ژباړې او خپرولو په چارو کې د قضايي قوې او نورو مراجعو د اړتياوو پوره كول.
- درېمه ماده:
- پدې مقررہ کې درج شوې موخې، له لاندې لارو څخه برابرېږي:
- الف- د قضايي ستاژ د كورس او نورو قصير المدت كورسونو تنظيمول.
- ب- د قضايي او توضيحي سيمينارونو تنظيمول.
- ج- د قضاء د مجلې او ميزان جريدې خپرول.
- د- د تاليف، تدوين او ژباړې په شمول په حقوقى - قضايي مختلفو برخو کې، د كتابونو او رسالو خپرول.
- هـ - د متخصصينو او محققينو په همكارۍ د جزاء د قانون، مدني قانون او نورو قوانينو پرتوضيح او تشریح باندې كار.

- و- دستری محکمی دمصبوب، متحدالمالونو او لاربنودونو تنظیم اود هغو خپرول.
- ز- دمحمکو له قطعی فیصلو، قضایی رپوتونو اود علنی غونډو له بهیر څخه په گټې اخیستنې سره د سمعی او بصري برنامو تنظیمول.
- ح- په ادارو، مؤسسو اود خلکو په منځ کې د حقوقي تبلیغ د برنامو تنظیمول.
- ط- د مصاحبې، راپورتاژ او مناظرو د چارو تنظیمول.
- ی- د محکمو په قطعی فیصلو کې د شاملو د قضایی رپوتونو تنظیم او خپرول د هغو په خاص او حقوقي سیستم سره.
- ک- حقوقي پوښتنو او استهداگانو ته توضیح ورکول.
- ل- د انټرنټ له لارې د قضایی پوهنې تعمیمول.
- و- تنظیم مصوبات، متحدالمالها، و رهنمودهای ستره محکمه و نشر آن.
- ز- تنظیم برنامه های سمعی و بصری با استفاده از فیصله های قطعی، راپورهای قضائی و جریان جلسات علنی محاکم.
- ح- تنظیم برنامه های تبلیغ حقوقی در ادارات، مؤسسات و در میان مردم.
- ط- تنظیم امور مصاحبه، راپور تاژ و مناظره ها.
- ی- تنظیم و نشر راپورهای قضائی شامل فیصله های قطعی محاکم به سیستم خاص و حقوقي آن.
- ک- توضیح به پرسش ها و استهدات حقوقي.
- ل- تعمیم معارف قضائی از طریق انټرنټ.

دوه یم فصل

د حقوقي تبلیغ د هم غړۍ

کمپسیون

خلورمه ماده:

ددې مقرري د حکمونو د تطبیق په منظور، د سترې محکمې د حقوقي تبلیغ دهم غړۍ کمپسیون جوړېږي.

پنځمه ماده:

د هم غړۍ کمپسیون مرکب دی له:

۱- د سترې محکمې د عمومي جزاء د دیوان رئیس، د رئیس په توګه.

۲- د سترې محکمې ویاند، د غړي په توګه.

۳- د قضایي قوې اداري عمومي آمر، د غړي په توګه.

۴- د سترې محکمې د عالي شوري د دارالانشاء رئیس، د غړي په توګه.

فصل دوم

کمپسیون هماهنگی تبلیغ

حقوقي

ماده چهارم:

به منظور تطبیق احکام این مقرره کمپسیون هماهنگی تبلیغ حقوقي ستره محکمه تشکیل می گردد.

ماده پنجم:

کمپسیون هم آهنگی مرکب است از:

۱- رئیس دیوان جزای عمومي ستره محکمه بحیث رئیس.

۲- سخنگوی ستره محکمه به حیث عضو.

۳- آمر عمومي اداري قوه قضائتي به حیث عضو.

۴- رئیس دارالانشاء شورای عالی ستره محکمه بحیث عضو.

- ۵- د تدقيق او مطالعاتو رئيس، د غړي اود کمپسيون دمنشي په توگه.
- ۶- د سترې محکمې د خپرونو رئيس، د غړي په توگه.
- ۷- د سترې محکمې مالي او اداري رئيس، د غړي په توگه.
- شپږمه ماده:
- د کمپسيون د کارپلان اود غونډې وختونه پخپله د کمپسيون لخوا تنظيم او تطبيقېږي.
- اوومه ماده :
- د کمپسيون غونډې د غړو په دوولسو سره جوړې او تصميمونه يې د حاضر و غړو درايو په اکثريت نيول کېږي.
- اتممه ماده:
- د کمپسيون دندې او واکونه عبارت دي له:
- ۱- د قضايي پوهنې د ستراتيژۍ د طرح تصويبول.
- ۲- د کمپسيون د فعاليت د پلان تصويبول.
- ۵- رئيس تدقيق و مطالعات بحيث عضو و منشي کمپسيون.
- ۶- رئيس نشرات ستره محکمه بحيث عضو.
- ۷- رئيس مالي و اداري ستره محکمه بحيث عضو.
- ماده ششم:
- پلان کار و اوقات جلسه کمپسيون از طرف خود کمپسيون تنظيم و تطبيق مي گردد.
- ماده هفتم:
- جلسات کمپسيون با دوولت اعضاء دایر و تصاميم آن به اکثريت آرای اعضای حاضر اتخاذ می گردد.
- ماده هشتم:
- وظايف و صلاحيت های کمپسيون عبارت اند از:
- ۱- تصويب طرح ستراتيژي معارف قضائي.
- ۲- تصويب پلان فعاليت کمپسيون.

۳- تصویب پلان فعالیت ادارات
ستره محکمه به ارتباط معارف
قضائی.

فصل سوم آموزش قضائی

ماده نهم:

آموزش قضائی برای قضات
وسایر منسوبین قوه قضائیه از
طریق ذیل صورت می گیرد:
الف- کورس ستاژ قضائی.

ب- تدویر کورس های قصیر
المدت، سیمینارهای آموزشی و
توضیحی، کنفرانس ها و
ورکشاپ ها.

ماده دهم:

امور آموزش قضائی نصاب تعلیمی
و مسایل متعلق به آن در ساحات
مربوط بر طبق اسناد تقنینی
جداگانه صورت می گیرد.

۳- د قضایی پوهنې په اړه د سترې
محکمې د ادارو د فعالیت دپلان
تصویبول.

درېم فصل قضایي زده کړه

نهمه ماده:

قاضیانو اود قضائیه قوې نورو
منسوبینو ته قضایي زده کړه، له
لاندې لارو څخه صورت مومي:
الف- د قضایي ستاژ کورس.

ب- د قصیر المدت کورسونو،
زده کړه ییزو او توضیحی
سیمینارونو، کنفرانسونو او
ورکشاپونو جوړول.

لسمه ماده:

دښوونیز نصاب د قضایي زده کړې
چارې او په اړوندو ساحو کې په
هغه پورې تړلې مسئلې، د جلا
تقنیني سندونو مطابق صورت مومي.

خلورم فصل

قضايي خپروني

يوولسمه ماده:

د حقوقي آثارو د تعميم او تكتير په ساحه كې د قضائيه قوې اړتياوې له لاندې ناحيو څخه مطرح دي:

۱- د قضايي ستاژ د كورس او نورو قصير المدت كورسونو د درسي موادو د اړتيا تايمينول.

۲- دمنسوبينو دمسلكي او حقوقي پوهې دكچې د لوړېدو په خاطر دكتابونو، دقضا مجلې، مصوبو، متحدالمالونو، لارښودونو او نورو رسالو په شمول، د حقوقي آثارو تنظيمول او تعميم.

۳- د سترې محكمې اود قضائيه قوې د نورو ټولنو د فعاليتونو د څرگندولو په منظور، دميزان د جريدې خپرول.

۴- خلكو ته د قضائيه قوې د پېژندگلوي د څرگندولو اود سترې

فصل چهارم

انتشارات قضائي

ماده يازدهم:

ضرورت های قوه قضائيه در ساحه تعميم و تكتير آثار حقوقي از نواحي ذيل مطرح مي باشد:

۱- تايمين ضرورت مواد درسي كورس ستاژ قضائي وساير كورس های قصير المدت.

۲- تنظيم و تعميم آثار حقوقي به خاطر ارتقاي سطح دانش و مسلكي و حقوقي منسوبين شامل كتب، مجله قضاء، مصوبات، متحدالمال ها، رهنمود ها و ساير رساله ها.

۳- نشر جريده ميزان به منظور انعكاس فعاليت های ستره محكمه و ساير نهادهای قوه قضائيه.

۴- اهتمام از پخش معلومات های ضروري بوسيله صفحه انترنيتي

بخاطر انعکاس معرفی قوه قضائیه برای مردم و انعکاس فعالیت‌های قضائی و ادارات ستره محکمه.

ماده دوازدهم:

امور انتشارات قضائی در ساحات فوق بر اساس مقررات و لوائح خاص و مربوط آن انجام می گیرد.

ماده سیزدهم:

اداره مربوط امور مندرج این فصل را به همکاری هیأت تحریر و سایر کمیته ها و کمیسیون های مربوط که از جانب مقام ستره محکمه تعیین می گردد، سازماندهی و اجراء می نماید.

فصل پنجم

تنظیم آثار حقوقی - قضائی

ماده چهاردهم:

تنظیم آثار در ساحه (حقوقی - قضائی) شامل تهیه کتب، رساله ها

محکمی د ادارو د قضایی فعالیتونو د انعکاس په خاطر، د انترنټي پاڼې په وسیله د اړینو معلوماتو د خپرولو اهتمام.

دوولسمه ماده:

په پورتنیو ساحو کې د قضایی خپرونو چارې، د خاصو او په هغو پورې د اړوندو مقرراتو او لایحو پربنسټ سرته رسېږي.

دیارلسمه ماده:

اړونده اداره پدې فصل کې درج شوې چارې، د لیک د هیئت او نورو اړوندو کمیټو او کمیسیونونو چې د سترې محکمې د مقام لخوا ټاکل کېږي، په همکاری-سازمانوي او اجراء کوي.

پنځم فصل

دحقوقی - قضایی آثاروتنظیم

خوارلسمه ماده:

په (حقوقی - قضایی) ساحه کې د کتابونو، رسالو او موادو برابرول

و موادى است که به کمک
اهل خبره (متخصصين،
محققين، دانشمندان علوم
فقه و حقوق) صورت
مى گيرد.

ماده پانزدهم:

به خاطر تعميم معارف قضائى و
غناى فرهنگ حقوقى قضائيه آثار
حقوقى در ساحات ذيل تنظيم و
آماده نشر مى گردد:

الف- کتب توضيحي در ساحات
حقوقى مدنى، تجارت و مدنى.

ب- آثار حقوقى که مابين توضيح
قانون اساسى و ساير قوانين بوده و
به خصوص به ساحه قضاء
مربوط باشد.

ج- تنظيم و تدوين متحدالمال هاى
قضائى و ادارى مربوط به اجراءات
محاكم به ادامه کارهاى
گذشته.

د - تنظيم رهنمود ها و ساير
مصوبات ستره محکمه.

چې د اهل خبره وو (متخصصينو،
خپرونکو، د فقهي او حقوقو د
علومو د پوهانو) په مرسته صورت
مومي، د آثارو په تنظيم کې شامل
دي.

پنځلسمه ماده :

دقضائى پوهې دتعميم او دقضائيه
حقوقى فرهنگ دبدايښې په خاطر ،
حقوقى آثار په لاندې ساحو کې
تنظيم او خپرولو ته چمتو کېږي:

الف - په حقوقى مدنى ، سوادگرۍ
او مدنى ساحو کې توضيحي کتابونه.

ب- حقوقى آثار چې داساسي
قانون بيانونکي وي او په خاصه
دقضاء په ساحه پورې
اړوندوي .

ج - دتېروکارونو په دوام،
دمحکمو په اجراءاتو پورې اړوندو
قضايي او اداري متحد المالونو
تنظيم اوتدوينول.

د- دسترې محکمې دلارښودونو او
نورو مصوبو تنظيمول.

هـ - دمتي او شكلي قوانينو په
خاصه دمدني قانون او د جزاء
دقانون شرح او توضیح.

شپږم فصل

سمعي او بصري برنامې

شپاړسمه ماده:

په سمعي او بصري برنامو کې هغه
توضیحي پروگرامونه شامل دي چې
د(قضاء او قانون) په اړه دراديو ،
تلویزیون ، انټرنټ او لنډو سینمائي
فلمونو له لارې خپرېږي.

اوولسمه ماده :

دسمعي او بصري برنامو په تنظیم
کې په مختلفو قضیو کې دقانون د
تطبيق لارې چارې ، دقوانینو او
حقوقی مسئلو توضیح، له قضائیه
قوې او دهغې له اړوندو ټولنو سره
بلدتیا ، په اساسي قانون او اړوندو
قوانینو کې دبشر دحقوقو او
داتباعو دحقوقو او وجایبو
توضیح، دافغانستان په اسلامي

هـ - شرح و توضیح قوانین متسی
و شکلی به خصوص قانون مدنی و
قانون جزاء.

فصل ششم

برنامه های سمعی و بصری

ماده شانزدهم:

برنامه های سمعی و بصری شامل
پروگرام های توضیحی است که
به ارتباط (قضاء و قانون) از طریق
رادیو، تلویزیون، انټرنټ و فلم های
سینمائی کوتاه پخش می گردد.

ماده هفدهم:

در تنظیم برنامه های سمعی
و بصری شیوه های تطبیق
قانون در قضایای مختلفه،
توضیح قوانین و مسایل حقوقی،
آشنائی با قوه قضائیه و نهادهای
مربوط آن، توضیح حقوق
بشر و حقوق اساسی اتباع
و وجایب آن در قانون اساسی
و قوانین مربوط، سیستم

محاکم در جمهوری اسلامی افغانستان، حقوق خانواده، حقوق اطفال، علل و انگیزه های جرایم و طرق جلوگیری از خشونت ها، جرایم و تخلفات قانونی و سایر معلومات های لازم و ضروری در نظر گرفته می شود.

ماده هجدهم:

برنامه های سمعی و بصری ساحات مربوط طبق مقررات و لوائح خاص از طریق اداره مربوط تحت نظر کمیسیون هماهنگی مورد اجراء قرار می گیرد.

ماده نهم:

پلان کاری برنامه های سمعی و بصری بعد از تصویب کمیسیون هماهنگی به منصفه تطبیق قراردادده می شود.

ماده بیستم:

تنظیم و تطبیق برنامه های سمعی و بصری بعد از ارزیابی کمیسیون

جمهوریت کې دمحکمو سیستم ، دکورنی حقوق ، د اطفالو حقوق ، دجرمونو علتونه او انگېزې او له تاو تريخوالي ، جرمونو او له قانون څخه له سر غړونو څخه دمخنيو لارې او نور لازم او اړين معلوماتونه په پام کې نيول کېږي.

اتلسمه ماده :

په اړوندو ساحو کې سمعي او بصري برنامه دخاصو مقرراتو او لايحو مطابق د اړوندې ادارې له لارې دهم غړۍ دکمېسيون تر نظر لاندې اجراء کېږي.

نولسمه ماده:

د سمعي او بصري برنامه کاري پلان، د هم غړۍ د کمېسيون له تصویب وروسته، د تطبیق دگر ته راځي.

شلهمه ماده:

د سمعي او بصري برنامه تنظيم او تطبیق د هم غړۍ د کمېسيون له

هم آهنگي به رئيس ستره محكمه و شوراي عالي ستره محكمه ارائه مي گردد.

فصل هفتم

تبليغ شفاهي حقوقي

ماده بيست و يكم:

تبليغ شفاهي حقوقي در ستره محكمه به يكي از طرق ذيل صورت گرفته مي تواند:

الف- تدوير سيمينارهاي توضيحي.

ب- تدوير كنفرانس ها و ورکشاپ هاي كاري.

ج- توضيح قوانين و مسايل حقوقي در ادارات، مؤسسات و مجامع مردم.

ماده بيست و دوم:

به منظور تطبيق مطلوب مسايل مندرج اين فصل رهنمودهاي خاص كه به منظوري رئيس ستره محكمه مي رسد، تنظيم و مورد عمل قرار مي گيرد.

ارزوني وروسته، د سترې محكمې رئيس اود سترې محكمې عالي شوري ته وړاندې كېږي.

اووم فصل

شفاهي حقوقي تبليغ

يوويشتمه ماده:

په ستره محكمه كې شفاهي حقوقي تبليغ، له لاندې لارو څخه په يوې صورت مومي:

الف- دتوضيحي سيمينارونو جوړول.

ب- د كاري كنفرانسونو او ورکشاپونو جوړول.

ج- په ادارو، مؤسسو اود خلکو په ټولنو كې د قوانينو او حقوقي مسئلو توضيح.

دوه ويشتمه ماده:

پدې فصل كې د درج شوو مسئلو د مطلوب تطبيق په منظور، هغه خاص لارښودونه چې د سترې محكمې د رئيس په منظوري رسېږي، تنظيم او عملي كېږي.

درويشتمه ماده:

دشفاهي حقوقي تبليغ د چارو تنظيم، دسترې محکمې د اړوندو ادارو د هڅو په شريکولو سره صورت مومي. د سترې محکمې مالي او اداري رياست پدې فصل کې د درج شوو برنامو د سمې اجراء لپاره، د ترانسپورتي وسايلو او نورو اړتياوو د تأميندو په برخه کې د هڅې او همکارۍ په شريکولو مکلف دی.

اتم فصل

متفرقه حکمونه

څلېريشتمه ماده:

ددې مقررې د موخو د پلې کېدو په خاطر، لاندې تقينې سندونه هم تر تطبيق او اجراء لاندې نيول کېږي:

- ۱- د قضاء د مجلې اساسنامه.
- ۲- د ميزان د جريدې اساسنامه.
- ۳- د قضاء د کتابتون دد ندو لايحه.

ماده بيست وسوم:

تنظيم امور تبليغ شفاهي حقوقي به تشرېک مساعي ادارات ذيربط ستره محکمه صورت می گيرد. رياست مالي واداري ستره محکمه در زمينه تأمين وسايل ترانسپورتي و ساير نيازمندي ها جهت اجراء سالم برنامه های مندرج اين فصل مکلف به تشرېک مساعي وهمکاری است.

فصل هشتم

احکام متفرقه

ماده بيست و چهارم:

به خاطر تحقق اهداف اين مقرره، اسناد تقينې ذيل نیز مورد تطبيق و اجراء قرار می گيرد:

- ۱- اساسنامه مجله قضاء.
- ۲- اساسنامه جريدة ميزان .
- ۳- لايحه کتابخانه قضاء .

- ۴- لایحه وظایف اداره نشرات
ستره محکمه .
- ۵- لایحه وظایف ریاست تدقیق
و مطالعات .
- ۶- طرز العمل ویب سایت ستره
محکمه جمهوری اسلامی
افغانستان .
- ۷- سایر مقررات لوائح ،
تعلیماتنامه ها و رهنمود های ستره
محکمه که به ارتباط مسایل مندرج
این مقررہ وضع گردیده باشد .
ماده بیست و پنجم :
- وظایف و مکلفیت های ادارات
مربوط ستره محکمه به منظور
تطبيق این مقررہ در (پلان فعالیت
ادارات ستره محکمه به
ارتباط تبلیغ حقوقی) و
در پلان (فعالیت کمیسیون
هم آهنگی) که بعد از
تصویب کمیسیون هماهنگی
مورد تطبيق قرار می گیرد ،
تصریح و تسجیل می یابد .
- ۴- د سترې محکمې د خپرونو د
ادارې د دندو لایحه .
- ۵- د تدقیق او مطالعاتو د ریاست د
دندو لایحه .
- ۶- د افغانستان اسلامي جمهوریت
د سترې محکمې د ویب سایت
کړنلاره .
- ۷- د سترې محکمې نور مقررات،
لایحې، تعلیماتنامې او لارښودونه
چې پدې مقررہ کې د درج شوو
مسئلو په ارتباط وضع شوي وي.
پنځه ویشتمه ماده:
- ددې مقررې د تطبيق په منظور، د
سترې محکمې د اړوندو ادارو
دندې او مکلفیتونه د (حقوقی تبلیغ
په اړه د سترې محکمې د ادارو د
فعالیت پلان) اود (هم غړی- د
کمیسیون د فعالیت) په پلان کې
چې د هم غړی- د کمیسیون له
تصویب وروسته تر تطبيق لاندې
نیول کېږي، تصریح او تسجیل
کېږي، اړوندې ادارې دې د پورتنیو

ادارات مربوط طبق پلان های تنظیم شده فوق اجراءات نموده از فعالیت شان گزارش دهند .

ماده بیست و ششم :

تا زمانیکه مقررۀ حق الزحمه فعالیت های (معارف قضائی) تنظیم و طی مراحل می نماید حق الزحمه فعالیت های که به منظور تحقق اهداف این مقررۀ انجام می شود مطابق احکام مقررۀ حق الزحمه فعالیت های علمی و تحقیقی و مقررۀ حق الزحمه فعالیت های نشراتی که قبلاً نافذ گردیده است ، قابل اجراء می باشد.

فصل نهم

احکام نهائی

ماده بیست و هفتم :

به خاطر تطبیق مسایل مندرج این مقررۀ از جانب ستره محکمه با ارگان های نشراتی

تنظیم شوو پلانونو مطابق، اجراءات و کړې، له خپل فعالیت څخه دې رپوټ ورکړي.

شپږویشتمه ماده:

تر هغه وخته چې د (قضایي پوهنې) د فعالیتونو د حق الزحمې مقررۀ تنظیم او له پراوونو څخه تېرېږي، د هغو فعالیتونو حق الزحمه چې ددې مقررې د موخو د پلې کېدو په منظور، سرته رسېږي، د علمي او څېړنيزو فعالیتونو د حق الزحمو د مقررې او د څېړنيزو فعالیتونو د حق الزحمې د مقررې د حکمونو مطابق چې دمخه نافذې شوې دي، د اجراء وړ ده.

نهم فصل

نهایی حکمونه

اووه ویشتمه ماده:

د سترې محکمې لخوا پدې مقررۀ کې د درج شوو مسئلو د تطبیق په خاطر، له ملي او خصوصي څېړنيزو

ارگانونو سره له تفاهم وروسته،
موافقه ليکونه د سترې محکمې
لخوا تنظيم او لاسليک کېږي.
اته ويستمه ماده:

پدې مقررې کې ددرج شوو مسئلو
د لاسنه تطبيق په خاطر له لاندې
مقاماتو سره: د لوړو زده کړو، د
اطلاعاتو او فرهنگ ارشاد او اوقافو،
له مخدرو موادو سره د مبارزې
وزارتونو او د علومو اکاډمۍ، مدني
ټولنې او نورو ملي او بين المللي
فرهنگي مؤسسو سره لازم تماسونه
نيول کېږي او عندالايجاب موافقه
ليکونه لاسليک کېږي.

نهه ويستمه ماده:

د قضايي پوهنې د موخو د تطبيق په
منظور، د بين المللي سرچينو
مرستې او کومکونه جلبېږي.
د قضائيه قوې اداري عمومي آمریت
مؤظف دی خو پدې برخه کې د
تفاهم او توافق زمينه
برابره کېږي.

ملي وخصوصی بعد از تفاهم ،
توافق نامه ها تنظيم وبه
امضاء می رسد .

ماده بیست وهشتم :

به خاطر تطبيق هرچه بیشتر
مسائل مندرج این مقررې
با مقامات ذیل : وزارت های
تحصیلات عالی و مسلکی،
اطلاعات و فرهنگ، وزارت ارشاد
واوقاف، مبارزه بامواد مخدر و
اکادمی علوم، جامعه مدنی و سایر
مؤسسات فرهنگی ملی و بین المللی
تماس های لازم برقرار و عندالايجاب
توافق نامه ها به امضاء می رسد .

ماده بیست و نهم :

به منظور تحقق اهداف معارف قضائي
مساعدت و کمک های مندرج
منابع بين المللی جلب می گردد.
آمریت عمومی اداری قوه قضائيه
مؤظف است تا زمينه تفاهم و توافق
را در این زمينه مهیا و مساعد
گرداند.

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۹۷۵)

۱۳۸۷/۱۲/۱۵

دېرشمه ماده:

دغه مقررې په (۳۰) مادو کې، د
سترې محکمې د عالي شورې له
تصویب وروسته نافذه ده.

ماده سي ام :

این مقررې بـداخل (۳۰)
ماده بعد از تصویب شورای عالی
ستره محکمه نافذ است .

مقررہ آموزش محررين

فصل اول

احكام عمومي

ماده اول:

این مقررہ امور مربوط به آموزش محررين را تنظيم می نماید.

ماده دوم:

کورس آموزش محررين در چوکات اداره تعليمات قضائی رياست عمومي تدقيق و مطالعات ستره محکمه تدوير می يابد.

ماده سوم:

هدف از تدوير کورس آموزش محررين ، تربيه پرسونل اداري محاکم و ارتقای سطح دانش مسلکی آنهاست.

ماده چهارم:

کورس آموزش محررين به دونوع

د محررينو د زده کرې مقررہ

لومړي فصل

عمومي حکمونه

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ د محررينو په زده کرې پورې اړوندې چارې تنظيموي.

دوه يمه ماده:

دمحررينو دزده کرې کورس د سترې محکمې د تدقيق او مطالعاتو د لوی رياست د قضايي بنوونو د ادارې په چوکات کې جوړېږي.

درېيمه ماده:

د محررينو د زده کرې د کورس د جوړېدو موخه دمحکمو د اداري پرسونل روزل او د هغوی د مسلکي پوهې د سطح لوړول دي.

څلورمه ماده:

د محررينو د زده کرې کورس په

لاندې دوه ډوله جوړېږي:

الف- د هغو کسانو لپاره د ستاژ کورس چې د ماموریت سابقه (مخینه) نلري اود محرری په دندې د مقررېدو په غرض کاندید، وي.

ب- د خدمت دننه د زده کړې کورس د هغو محررينو لپاره چې د کاري سابقې لرونکي دي خو ستاژيې ندی ليدلی.

پنځمه ماده:

د محررينو د زده کړې د کورس موده، (۶) میاشتې اود سابقې لرونکو محررينو د خدمت دننه زده کړې لپاره (۴) میاشتې ده.

شپږمه ماده:

د کورس شاملین د قانون د حکمونو او د دغې مقرري د حکمونو له په پام کې نیولو سره د ماموریت له ټولو حقوقو او امتیازاتو څخه برخمن کېږي.

ذیل دایر می گردد:

الف- کورس ستاژ برای کسانیکه سابقه ماموریت نداشته و برای تقریبوظیفه محرری کاندید باشند.

ب- کورس آموزش داخل خدمت برای محررينی که دارای سابقه کاری بوده ولی ستاژ ندیده اند.

ماده پنجم:

مدت کورس آموزش محررين برای ستاژ (۶) ماه و برای آموزش داخل خدمت محررين سابقه دار (۴) ماه می باشد.

ماده ششم:

شاملین کورس از کلیه حقوق و امتیازات ماموریت با رعایت احکام قانون و احکام این مقرره مستفید می گردند.

دوه یم فصل

د شاملېدو شرایط

لومړۍ برخه- د محرری- د ستاژ په کورس کې د شاملېدو شرایط اوومه ماده:

دستاژ دکورس شاملان دکار د قانون، دملکي خدمتونو دکارکوونکو د قانون او نورو تقنیني سندونو د حکمونو له په پام کې نیولو سره، د کانکور د ازموینې او لاندې شرایطو له لارې غوره کېږي.

الف- د هېواد د پوهنتونونو د حقوقو او شرعیاتو د پوهنځیو فارغان یا د هغوی معادل.

ب- د دیني مدرسو فارغان چې د نورو اوسط پې په سلو کې له (۷۰) څخه لږ نه وي.

ج- هغه کسان چې د قضایي ستاژ د کورس دکانکور ازموینه یې تېره کړې وي، په هغه صورت کې چې د قضایي ستاژ په کورس کې د

فصل دوم

شرایط شمول

قسمت اول- شرایط شمول درکورس ستاژ محرری ماده هفتم:

مشمولین کورس ستاژ بارعایت احکام قانون کار، قانون کارکنان خدمات ملکی وسایر اسناد تقنینی از طریق امتحان کانکور و شرایط ذیل انتخاب می شوند:

الف- فارغان پوهنځی های حقوق و شرعیات پوهنتون های کشور ویا معادل آن.

ب- فارغان مدارس دینی که اوسط نمرات شان از (۷۰) فیصد کمتر نباشد.

ج- کسانیکه امتحان کانکور کورس ستاژ قضائی راسپری نموده باشند، در صورتی که نمره معیاری شمول در کورس ستاژ قضائی

راتکميل ڪرده نٿوانند ، به تجويز ڪميته عالي تعليمات قضائي درڪورس آموزش ستاژ محوري بدون شمول در امتحان کانکور محرين، پذيرفته شده مي توانند . مشروط بر اينکه در نتيجه کانکور ستاژ قضائي درميان اشخاص باقيمانده بلند ترين نمره را حايز باشند.

ماده هشتم:

مشمولين کورس ستاژ قبل از دخول به کورس ، تعهد نامه ذيل را امضاء نموده وبه ستره محکمه مي سپارند:

« اينجانب ... فرزند... فارغ التحصيل ... سال... پوهنځي... مدرسه ... که داوطلب شمول به کورس آموزش محرين مي باشم تعهد ميکنم تابعه اذ تکميل موفقانه دوره ستاژ به هريک از محاکمي که حسب صوابديد ستره محکمه تعيين شوم

شاملېدو معياري نمرې پوره نکرې شي، د قضايي بنوونو د عالي کميټې په تجويز د محرينو د کانکور په ازموينه کې له شاملېدو پرته د محوري د ستاژ د زده کړې په کورس کې منل کېدی شي. پدې شرط چې د قضايي ستاژ د کانکور په پايله کې، د پاتې اشخاصو په منځ کې لوړه نمره ولري.

اتمه ماده:

د ستاژ د کورس مشمولين کورس ته له داخلېدو دمخه، لاندې ژمنليک لاسليک کوي او سترې محکمي ته يې سپاري:

" زه ..... د .... زوی د ..... پوهنځي ..... مدرسي د ..... کال فارغ التحصيل چې د محرينو د زده کړې په کورس کې د شاملېدو داوطلب يم ژمنه کوم خو د ستاژ د دورې له بريالي بشپړولو وروسته له هغو محکمو څخه په يوه کې چې د سترې محکمي په خوښه

بکمال رضامندی وبدو تعلق بالای
وظیفه رهسپار می گردم». یک
نقل تعهد نامه فوق
بریاست منابع بشری ارسال
می گردد تا حین استخدام مد نظر
گرفته شود.

قسمت دوم - کورس های
آموزش داخل خدمت

ماده نهم:

هدف از تدویر کورس های آموزش
داخل خدمت برای محررین سابقه
دار این است تا سطح دانش مسلکی
شان ارتقاء یابد وبه دانش عصری
مجهز گردند.

ماده دهم:

ریاست عمومی تدقیق ومطالعات به
همکاری ریاست منابع بشری
(اداره امور ذاتی کارمندان)
تعداد مجموع محررین
سابقه دار را تثبیت و آنها را بطور
متناوب در کورس ها آموزش
می دهد.

وتاکل شم، په پوره رضامندی او له
تعلق پرته دندې ته روانېږم".

د پورتنی ژمنلیک یو نقل د بشري
سرچینو ریاست ته استول کېږي خو
د استخدام په وخت کې په پام کې
ونیول شي.

دوه یمه برخه - د خدمت دننه
د زده کړې کورسونه

نهمه ماده:

سابقه لرونکو محررینو ته د خدمت
دننه زده کړو د کورسونو د
جوړېدو موخه داده خو د هغوی د
مسلکي پوهې سطح لوړه شي او په
عصري پوهې سېمال شي.

لسمه ماده:

د تدقیق او مطالعاتو لوی ریاست د
بشري سرچینو د ریاست (د
کارمندانو د ذاتي چارو اداره) په
همکاری د سابقه لرونکو محررینو
ټول شمېر تثبیت او هغوی ته په
متناوبه توګه په کورسونو کې
زده کړه ورکوي.

یولسمه ماده:

د بشري سرچينو رياست (د کارمندانو د ذاتی چارو اداره) مؤظف دی خو د محکمو محررين تر تدريجي او متناوب پلان لاندې کورس ته ور معرفي کړي.

درېم فصل

بنوونيز پروگرام

دوولسمه ماده:

د محررينو د زده کړې دکورس بنوونيز نصاب دتدقيق او مطالعاتو د لوی رياست لخوا تنظيم اود قضايي لوړو بنوونو د کميټې له تصويب وروسته تر تطبيق لاندې نيول کېږي.

ديارلسمه ماده:

د کورس په پروگرام کې لاندې برخې شاملې دي: الف- د مسلکي او فني مضامينو تدريس اود قوانينو، مقرراتو، لوايحو او متحدالمالونو تشریح.

ماده يازدهم:

رياست منابع بشري (اداره امور ذاتی کارمندان) مؤظف است تامحررين محاکم راطی پلان تدريجي ومنتاوب به کورس معرفي نمايد.

فصل سوم

پروگرام تعليمی

ماده دوازدهم:

نصاب تعليمی کورس آموزش محررين از طرف رياست عمومي تدقيق و مطالعات تنظيم وپس از تصويب کمیته عالی تعليمات قضائی مورد تطبيق قرار می گيرد.

ماده سيزدهم:

پروگرام کورس شامل قسمت های ذيل می باشد: الف-تدريس مضامين مسلکی و فنی و تشریح قوانين ، مقررات ، لوايح و متحدالمال ها.

ب - طرز تنظیم و تحریر و ثایق
و اسناد قضائی.

ج - آموزش کمپیوٹر به
حد ضرورت.

د - کسب معلومات عملی
در محاکم (برای ستاژیران).

ه - تدریس سلوک کاردر
محاکم.

ماده چهاردهم:

از دوره شش ماهه کورس
ستاژ محرری ، چهار ماه
آن برای دروس نظری
و دو ماه اخیر برای ستاژ
در محاکم اختصاص دارد.

ستاژیران به اساس پروگرام مرتبه
ریاست عمومی تدقیق و مطالعات ،
به محاکم مربوط غرض فراگیری
کارهای عملی رسماً معرفی
می شوند.

ماده پانزدهم:

مشمولین کورس آموزش محررین
در جریان دروس نظری و کارهای

ب - د وثیقو او قضایی سندونو د
تنظیم او لیکلو ډول.

ج - د اړتیا تر حده د کمپیوٹر
زده کړه.

د - په محکمو کې د عملی معلوماتو
ترلاسه کول (د ستاژیرانو لپاره).

ه - په محکمو کې د کار
د سلوک تدریس.

څوارلسمه ماده:

د محرری د ستاژ کورس له شپږ
میاشتني دورې څخه یې څلور
میاشتني نظري درسونو ته او دوه
وروستي میاشتني په محکمو کې د
ستاژ لپاره اختصاص شوې دي.

ستاژیران د تدقیق او مطالعاتو د لوی
ریاست د ترتیب کړي پروگرام
پربنسټ، اړوندو محکمو ته د عملی
کارونو د زده کولو په غرض رسماً
ور معرفی کېږي.

پنځلسمه ماده:

د محررینو د زده کړې د کورس
شاملان د نظري درسونو او عملی

عملي به رعایت نظم و دسپلين
مکلف بوده حق اخلال، اغتشاش
واعتصاب وترک دسته جمعی
جریان درس یا کار عملی را
ندارند.

ماده شانزدهم:

هرگاه یک یا چند مشمول
کورس به مشکلی مواجه
شوند که ناشی از اجراءات
اداری باشد، موضوع را
از طریق ریاست عمومی
تدقیق و مطالعات بارعایت
سلسله مراتب به مقام ستره محکمه
تقدیم می نمایند. ریاست عمومی
تدقیق و مطالعات تاحد امکان بر رفع
مشکل می پردازد در غیر آن
هدایت مقام ذیصلاح را در زمینه
حاصل می نمایند

ماده هفدهم:

محررین سابقه دار که عملاً
در محاکم به کارهای عملی
مصروف بوده اند، در ختم کورس

کارونو په بهیر کې د نظم او دسپلين
په پام کې نیولو باندې مکلف دي د
گډوډۍ، اغتشاش او اعتصاب اود
درس یا عملی کار د ډله ییز
پربنودلو حق نلري.

شپاړسمه ماده:

که چېرې د کورس یو یا څو شاملین
له ستونزې سره مخامخ شي چې له
اداري اجراءاتو څخه راپیدا شوې
وي، موضوع د تدقیق او مطالعات د
لوی ریاست له لارې د سلسلې
مراتب له په پام کې نیولو سره د
سترې محکمې مقام ته
وړاندې کوي. د تدقیق او مطالعاتو
لوی ریاست د امکان تر حده
ستونزه حل کوي پرته لدې پدې
برخه کې د واکمن مقام لارښوونه
ترلاسه کوي.

اوولسمه ماده:

سابقه لرونکي محررين چې عملاً به
محکمو کې په عملي کارونو بوخت
دي، د کورس په پای کې خپلو

دوباره به وظائف اصلی شان معرفی می شوند و ضرورت به سپری نمودن دوره کار عملی ندارند.

ماده هجدهم:

محررين سابقه دار هنگام فراگيري کورس های آموزش داخل خدمت ، درموقف خدمتی قرار داشته حقوق قانونی شان اعم از معاش ، سفریه وسایر امتیازات طبق قانون قابل اجراء می باشد.

فصل چهارم

مکلفیت های محاکم

در برابر ستاژ کنندگان

ماده نهم:

محاکم محل ستاژ در برابر ستاژ کنندگان مکلفیت های آتی رابعهده دارند:

الف- رهنمائی عمومی ستاژ یران درمورد اجراءات قضائی واداری محکمه و طرز برخورد با مراجعین .

اصلی دندو ته ور معرفی کپري اود عملی کار د دورې تېرولو ته اړتیا نلري.

اتلسمه ماده :

سابقه لرونکي محررين د خدمت دننه زده کړې د کورسونو د زده کولو په وخت کې، په خدمتی موقف کې ځای لري قانوني حقوق يې لکه معاش، سفریه اونور امتیازونه د قانون مطابق د اجراء وړ دي.

څلورم فصل

د ستاژ کوونکو په وړاندې د

محکمو مکلفیتونه

نولسمه ماده:

د ستاژ ځایي محکمې د ستاژ کوونکو په وړاندې لاندې مکلفیتونه په غاړه لري:

الف-دمحکمې د قضایي او اداري اجراءاتو او له مراجعینو سره دچلند د ډول په هکله د ستاژیرانو عمومي لارښوونه .

ب- دادن معلومات و توضیحات لازم در مورد قضایای مورد رسیدگی.

ت- بدسترس گذاشتن اسناد قضائی و دادن توضیحات لازم در باره آن.

ث- آشنا ساختن ستاژیران به طرز تحریر فیصله ، وثایق و سایر امور.

ج- سایر همکاری های مطلوب و مثمر در مورد کسب بهتر معلومات های عملی اداری ستاژ کنندگان.

ماده بیستم:

محاکم محل ستاژ از پابندی و علاقمندی ستاژیران در مدت کار عملی شان مراقبت نموده راپور حاضری راتوأم بانظر مشخص در مورد چگونگی پیشرفت تعلیمی و سلوک آنها به ریاست عمومی تدقیق و مطالعات طور محرمانه ارسال می نمایند.

ب- د خپرني ور قضیو په هکله د لازمو معلوماتو او خرگندونو (توضیحاتو) ورکول.

ت- د قضایي سندونو په لاس ورکول اود هغو په هکله د لازمو خرگندونو وړاندې کول.

ث- د فیصلې، وثایقو د لیکلو له ډول او نورو چارو سره د ستاژیرانو اشنا کول.

ج- د ستاژ کوونکو د عملي اداري معلوماتو د لابسه ترلاسه کولو په هکله، مطلوبې او گټورې همکاری.

شلمه ماده:

دستاژ ځایي محکمې دهغوی د عملي کار په موده کې دستاژیرانو له پابندې او علاقمندی- څخه څارنه کوي دحاضری- راپور دهغوی د بنوونیز پرمختگ او سلوک د څرنګوالي په هکله له مشخص نظر سره یوځای، د تدقیق او مطالعاتو لوی ریاست ته په محرمانه توګه ور استوي.

پنجم فصل

متفرقه حکمو نه

يوويشتمه ماده:

د زده کړې د دورې په پای کې عملي او نظري وروستی ازمويڼه د کورس له شاملانو څخه اخیستل کېږي.

کاميابان د وړتيا له مخې د محرری اود هغې په مماثلو دندو په محکمو کې ټاکل کېږي.

د فارغانو په ټاکلو کې د ستاز د ځای د استادانو، قاضيانو او اداري آمرانو لیکلې نظريې اغېزمنې ګڼل کېږي.

دوه ويشتمه ماده:

هغه اشخاص چې د ازمويڼې په پایله کې ناکام شي په لاندې ترتيب له هغوی سره چلند کېږي.

الف - هغه اشخاص چې نوي شامل شويدي، دمحرر په توګه دهغوی له منلو څخه معذرت غوښتل کېږي.

فصل پنجم

احکام متفرقه

ماده بیست ویکم:

در اخير دوره آموزش، امتحان نهائی عملی ونظری از شاملین کورس اخذ می گردد.

کاميابان حسب لياقت به وظايف محرری ومماثل آن در محاکم تعيين می شوند.

در تعيين فارغان نظريات کتبی استادان ، قضات و آمران ادارى محل ستاز مؤثر پنداشته می شود.

ماده بیست و دو م:

اشخاصی که در نتیجه امتحان ناکام شوند به ترتیب ذیل با آنها معامله می شود:

الف - اشخاصی که جدیداً شامل شده اند از پذیرش شان بعیث محرر معذرت خواسته می شود.

ب- دمحمکو محررين او اداري مامورين چي د ماموريت سابقه لري، دغه ناکامي يې د سجل په فورمو کې معامله کيږي او په هماغه کال کې د قانون د احکامو مطابق له ترفيع څخه پاتې کېږي او مکلفېږي خو د کورس له پایته رسېدو وروسته ديوه کال په ترڅ کې د کورس وروستی ازمويڼه بيا تېره کړي.

درويشتمه ماده:

د ازمويڼې وختونه او کړنلاره د قضايي بنوونو د عالي کميټې لخوا ټاکل کېږي.

څلېريشتمه ماده:

د محررينو د زده کړې د کورس فارغان چي څرگنده وړتيا او کافي اهليت له ځانه وښيي او د حقوقو، شرعياتو د لوړو زده کړو لرونکي يا د رسمي ديني مدرسو د (۱۴) ټولگي فارغ وي، د خدمت د يوې پنځه کلنې دورې له بشپړولو وورسته د سترې محکمې له خوښې

ب - محررين ومامورين اداري محاکم که سابقه ماموريت دارند، اين ناکامي در فورمه های سجل شان معامله می گردد و در همان سال مطابق به احکام قانون از ترفيع بازمی مانند و مکلف می شوند تا در خلال یک سال بعد از ختم کورس امتحان نهائی کورس را مجدداً سپری کنند.

ماده بیست و سوم:

اوقات و طرز العمل امتحان از طرف کمیته عالی تعلیمات قضائی تعیین می گردد.

ماده بیست و چهار م :

فارغان کورس آموزش محررين که لياقت براننده و اهليت کافي از خود تبارز بدهند و دارای تحصیلات عالی حقوق ، شرعيات و يا فارغ صنف (۱۴) مدارس رسمی دينی باشند بعد از اکمال یک دوره خدمت پنج ساله بر حسب صوابديد

ستره محكمه بدون امتحان
كانكور، دركورس ستاژ قضائي
شامل شده مي توانند.

ماده بيست و پنجم:

اين مقررہ از تاريخ تصويب شوراي
عالي ستره محكمه نافذ
مي گردد.

با انفاذ اين مقررہ ، (مقررات
مربوط به ستاژ محررين)
مصوب سال ۱۳۵۰ شوراي
عالي قوه قضائيه ، منتشره
شماره سوم سال ۱۳۵۰ مجله
قضاء ملغي مي باشد.

سره سم د كانكور له ازمويني پرته،
د قضايي ستاژ په كورس كې
شاملېدى شي.

پنځه ويشتمه ماده:

دغه مقررہ د سترې محكمې د
عالي شورې د تصويب له نېټې
څخه نافذېږي.

ددې مقررې په نافذېدو سره د
۱۳۵۰ كال مصوب د قضاء د
مجلې د ۱۳۵۰ كال په درېيمه گڼه
كې خپاره شوي د قضائيه قوې د
عالي شورې (محررينو پورې اړوندو
مقررات) ملغي دي.

اساسنامه
مجمع قضاة افغانستان
فصل اول
احكام عمومي

د افغانستان د قاضيانو د
مجمع ټولني اساسنامه
لومړی فصل
عمومي حکمونه

ماده اول:

این اساسنامه، امور مربوط به
مجمع قضاة را در جمهوری
اسلامی افغانستان تنظیم
می نماید.

ماده دوم:

مجمع قضاة افغانستان من بعد
در این اساسنامه بنام (مجمع)
یاد می گردد.

ماده سوم:

به مقصد این اساسنامه قاضی به
کسی اطلاق می گردد که انسلاک
قضائی وی مطابق به احکام قانون،
به پیشنهاد ستره محکمه و منظوری

لومړۍ ماده:

دغه اساسنامه، د افغانستان په
اسلامي جمهوریت کې د قاضيانو په
مجمع پورې اړوندې چارې
تنظیموي.

دوه یمه ماده:

د افغانستان د قاضيانو مجمع لدې
وروسته پدې اساسنامه کې د
(مجمع) په نوم یادېږي.

درېیمه ماده:

ددې اساسنامې په مقصد قاضی هغه
چاته ویل کېږي چې قضایي انسلاک
یې، د قانون د حکمونو مطابق، د
سترې محکمې په وړاندیز او د

رئيس جمهور حاصل و در
مربوطات ستره محكمه ايفاي
وظيفه نمايد.

ماده چهارم:

مقر مجمع در شهر كابل قرارداد.
در صورت لزوم فروع آن
در مراكز زون هاي هفت گانه
ديگرنيز تاسيس شده مي تواند.

فصل دوم

اهداف

ماده پنجم:

مجمع به منظور تحقق اهداف ذيل
تشكيل مي گردد:

۱- بسياج نمودن قضات به منظور
تامين بهتر و مؤثر حاكميت
قانون و تطبيق عدالت
در کشور.

۲- فراهم نمودن زمينه
رشد مسلكي و تجربوي قضات.

۳- استفاده بهتر از بورس ها
و تدوير كورس هاي قصير المدت

جمهور رئيس به منظوري- ترلاسه
اود سترې محكمې په مربوطاتو كې
دنده سرته ورسوي.

خلورمه ماده:

د مجمع مقر د كابل په ښار كې
دی، د لزوم په صورت كې د هغې
فروع د نورو اووه گونو زونونو
په مركزونو كې هم جوړېدې شي.

دوه يم فصل

موخې

پنځمه ماده:

مجمع د لاندې موخو د پلي كېدو
په منظور، جوړېږي:

۱- په هېواد كې د قانون د
حاکمیت د ډېر ښه او اغېزمن تامين
او د عدالت د تطبيق په منظور، د
قاضيانو چمتو كول.

۲- د قاضيانو د مسلكي او
تجربوي ودې د زمينې برابرول.

۳- د حقوقي زده كړې، د بهرنيو
ژبو او نورو مسلكي وړتياوو د

به منظور آموزش حقوقی، تقویه لسان های خارجی و سایر قابلیت های مسلکی .

۴- مساعد نمودن زمینۀ تبادل تجارب قضائی و اشتراک فعال در تأمین معارف قضائی.

۵- سایر مسایلی که تأمین آن از طرف ستره محکمه ضروری تشخیص گردد.

مادۀ ششم:

ستره محکمه به مقصد تحقق اهداف مندرج مادۀ پنجم این اساسنامه لوائح ، طرز العمل و رهنمود های لازم را وضع و نافذ می نماید.

فصل سوم

تشکیل و ترکیب

مادۀ هفتم:

(۱) مجمع قضات مرکب از اشخاص ذیل بوده می تواند:
۱- قضاتیکه بالفعل در محاکم

پیاورتیا په منظور، له بورسونو څخه ښه گټه اخیستنه اود قصیر المدت کورسونو جوړول.

۴- د قضایي تجربو د تبادلې د زمينې برابرول اود قضایي پوهنې په تعمیم کې کارنده گډون.

۵- نورې هغه مسئلې چې تأمینېدل یې د سترې محکمې لخوا اړین تشخیص شي.

شپږمه ماده:

ستره محکمه ددې اساسنامې په پنځمه ماده کې د درج شوو موخو د پلي کېدو په مقصد لایحې، کړنلاره او لازم لارښودونه وضع او نافذ وي.

درېیم فصل

تشکیل او ترکیب

اوومه ماده:

(۱) د قاضیانو مجمع له لاندې اشخاصو څخه جوړېدی شي:
۱- هغه قاضیان چې بالفعل په

به امر قضاوت اشتغال دارند.

۲- قضاتیکه دارای انسلاک قضائی بوده ودریکی از ادارات مسلکی وزارت عدلیه ، لوی خارنوالی ، وزارت داخله ویامنیت ملی مصروف خدمت باشند.

۳- قضاتیکه از وظیفه قضاء متقاعد ودر وظیفه دیگری اشتغال نداشته باشند.

(۴) اعضای شورای عالی ستره محکمه عضویت مجمع راحاصل کرده نمی توانند.

ماده هشتم:

شمول در مجمع برای قضات مندرج فقره (۱) ماده هفتم این اساسنامه حتمی و برای قضات مندرج اجزای (۳و۲) آن اجباری نبوده بلکه کاملاً بطور اختیاری وداوطلبانه صورت می گیرد.

محکمو کی د قضاوت په چاره بوخت دي.

۲- هغه قاضیان چې د قضایي انسلاک لرونکي دي او د عدلیې وزارت، لویې خارنوالی، کورنیو چارو وزارت یا د ملي امنیت له مسلکي څانگو څخه په یوه کې په خدمت بوخت وي.

۳- هغه قاضیان چې د قضاء له دندې څخه متقاعد او په بله دنده بوخت نه وي.

(۴) د سترې محکمې د عالی شوري غړي د مجمع غړیتوب نشي ترلاسه کولی.

اتمه ماده:

په مجمع کې ددې اساسنامې د اوومې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو قاضیانو شاملېدل حتمی اود هغې په (۳و۲) جز کې د درج شوو قاضیانو لپاره اجباري ندي بلکې بشپړ په اختیاري او داوطلبانه توگه صورت مومي.

نهمه ماده:

د قاضيانو مجمع، له رئيس، سكرتر (منشي) او كميتو څخه جوړه ده.

لسمه ماده:

دمجمع رئيس د سري رأي اخستې له لارې د دوو كلونو مودې لپاره او منشي يې د يوه كال لپاره غوره كېږي.

د رئيس او منشي بيا غوره كېدل يوازې د دوه يم ځل لپاره مانع نلري.

يوولسمه ماده:

مجمع د فرهنگي، مالي كميتو اود كنترول او څارنې د كميتې لرونكې ده.

عندالايجاب، د اړتيا له مخې، نورې كميتې جوړېدې شي.

دنورو كميتو دندې او واكونه دارتيا له مخې په اړوندو كړنلارو كې تنظيمېږي .

ماده نهم:

مجمع قضاات مركب از رئيس، سكرتر (منشي) و كميته ها مي باشد.

ماده دهم:

رئيس مجمع از طريق رأي گيري سري براي مدت (۲) سال ومنشي آن براي مدت يكسال، انتخاب مي گردد.

انتخاب مجدد رئيس ومنشي صرف براي بار دوم مانع ندارد.

ماده يازدهم:

مجمع داراي كميته فرهنگي، كميته مالي، كميته نظارت و كنترول مي باشد.

عندالايجاب، ساير كميته ها بنا بر ضرورت ايجاد شده مي تواند.

صلاحيت ها ووظايف ساير كميته ها بنا بر ضرورت در طرز العمل هاي مربوط تنظيم مي شود.

در طرز العمل نوع کمیته، تعداد
اعضای کمیته، اهداف و وظایف
توضیح می گردد.

ماده دوازدهم:

مجمع در مجموع دارای دو نوع
جلسه می باشد:

۱- جلسه عمومی مرکب از
سه سه نفر نماینده از هر
ولایت.

۲- جلسات کمیته ها.

ماده سیزدهم:

جلسه عمومی عالی ترین مرجع
تصمیم گیری مجمع می باشد.

جلسه عمومی در هر (شش ماه)
یک بار دایر می شود.

در فاصله بین دو جلسه عمومی
رئیس، منشی و مسئولین کمیته ها
مسئولیت اجرای امور مجمع را
بعهده دارند.

رئیس مجمع گزارش فعالیت
را که در فاصله بین دو جلسه
عمومی صورت گرفته است

به کپنلارو کپی دکمیتهی دول،
دکمیته دغرو شمپر، موخې او
دندې خرگندېږي .

دوولسمه ماده:

مجمع د دوه ډوله غونډو
لرونکې ده:

۱- عمومي غونډې له هر ولایت
څخه له دریو دریو تنو استازو څخه
جوړې.

۲- د کمیته غونډې.

دیارلسمه ماده:

عمومي غونډه د مجمع د تصمیم
نیولو ډېره لوړه مرجع ده.

عمومي غونډه په هرو (شپږو
میاشتو) کې یو ځل جوړېږي.

د دوو عمومي غونډو په فاصله کې
د کمیته رئیس، منشیان او
مسئولین د مجمع د چارو د اجراء
مسئولیت په غاړه لري.

د مجمع رئیس د هغه فعالیت رپورت
چې د دوو عمومي غونډو په فاصله
کې یې صورت موندلی، د ارزونې

جهت ارزیابی به جلسه عمومی ارائه می نماید.

ماده چهاردهم:

جلسات عمومی مجمع با اكمال دو ثلث اعضای آن دایر می گردد.

تصاویر جلسه عمومی به اکثریت آرای اعضای حاضر اتخاذ می گردد.

فصل چهارم

امور مالی

ماده پانزدهم:

امور مالی مجمع از منابع ذیل تأمین می گردد:

۱- از مدرک فروش انتشارات و آثار حقوقی که از جانب مجمع تهیه و به نشر می رسد.

۲- از کمک مالی ستره محکمه.

۳- از کمک های منابع بین المللی.

پاره عمومی غوندی ته وړاندې کوي.

څوارلسمه ماده:

دمجمع عمومی غوندی د هغې د غړو د دوو ثلثو په پوره کېدو سره جوړېږي.

د عمومی غوندو تصویبونه د حاضر و غړو په اکثریت رأیو سره نیول کېږي.

څلورم فصل

مالي چارې

پنځلسمه ماده:

دمجمع مالي چارې له لاندې سرچینو څخه تأمینېږي:

۱- د هغو خپرونو او حقوقی آثارو د پلورنې له درکه چې د مجمع لخوا برابر او خپرېږي.

۲- د سترې محکمې له مالي مرستې څخه.

۳- د بین المللی سرچینو له مرستو څخه.

شپاړسمه ماده:

له بين المللي سرچينو څخه د مجمع لپاره مالي مرستې، د سترې محکمې د خبرتيا په حال کې منل کېدی شي.

د کورنيو سرچينو لخوا له مجمع سره مالي مرسته منل کېدی نه شي.

اوولسمه ماده:

مجمع د خپلو نغدي شتمنيو د ساتنې لپاره د بانکي حساب لرونکې ده چې د سترې محکمې دمقام لخوا پرانستل کېږي.

اتلسمه ماده:

د مجمع نغدي شتمني او عوايد، د بانک په حساب کې د مجمع په نوم تحويلېږي.

نولسمه ماده:

مجمع د اړتيا له مخې له خپلې نغدي شتمنۍ څخه چې په بانک کې موجوده ده، د مجمع د چارو لپاره لگښت کولی شي، په هغه صورت

ماده شانزدهم:

کمک های مالی برای مجمع از منابع بين المللی در حال آگاهی مقام ستره محکمه پذیرفته شده می تواند.

کمک مالی به مجمع از جانب منابع داخلی پذیرفته شده نمی تواند.

ماده هفدهم:

مجمع به منظور حفظ دارائی های نقدی اش دارای حساب بانکی می باشد که از طرف مقام ستره محکمه افتتاح می گردد.

ماده هجدهم:

دارائی نقدی و عوايد مجمع در حساب بانک به نام مجمع تحويل می گردد.

ماده نوزدهم:

مجمع بنا بر ضرورت از دارائی نقدی اش که در بانک موجود است برای امور مجمع مصرف کرده می تواند

در صورتی که دارائی در اکمال مصارف مکفی نباشد ضرورت مجمع از بودجه ستره محکمه تأمین می گردد.

فصل پنجم

احکام متفرقه

ماده بیستم:

مجمع در فعالیت خویش با رعایت احکام قانون اساسی و سایر قوانین کشور استقلال کامل دارد و تابع آرای اعضای خود می باشد.

هیچ یک از دفاتر دولتی نمی تواند به امور مجمع اعمال نفوذ نماید، ستره محکمه استقلال عمل مجمع را در حدود احکام مندرج این اساسنامه تضمین می نماید.

ماده بیست و یکم:

مجمع دارای نشان و مهر مخصوص

کپی چپ دارایی د لگبنتونو د پوره کولو لپاره بس نه وي، د مجمع اړتیا د سترې محکمې له بودجې څخه تأمینېږي.

پنځم فصل

متفرقه حکمونه

شلمه ماده:

مجمع په خپل فعالیت کې د اساسي قانون اود هېواد دنورو قوانینو د حکمونو له په پام کې نیولو سره بشپړ واک لري، د خپلو غړو د رایو تابع ده.

له دولتي دفترونو څخه هېڅ یو نشي کولی، د مجمع په چارو کې اعمال نفوذ وکړي، ستره محکمه پدې اساسنامه کې د درج شوو حکمونو په حدودو کې د مجمع د عمل خپلواکي تضمینوي.

یوویشتمه ماده:

مجمع د نښان او مهر لرونکې ده،

می باشد که از جانب ستره محکمه
تهیه می گردد.

ماده بیست و دوم:

در نخستین جلسه عمومی اعضای
مجمع، رئیس، منشی و مسئولین
کمیته ها طبق احکام این اساسنامه
انتخاب می شوند.

ستره محکمه زمینه تدویر این جلسه
را فراهم می نماید.

ماده بیست و سوم:

این اساسنامه در پنج فصل
و بیست و سه ماده تدوین
و بعد از تصویب شورای عالی
ستره محکمه ج.ا.ا نافذ
می گردد.

چې د سترې محکمې لخوا
برابروي.

دوه ویشتمه ماده:

ددې اساسنامې د حکمونو مطابق
رئیس، منشی اود کمیټو مسئولین د
مجمع د غړو په لومړنۍ غونډه کې
غوره کېږي.

ستره محکمه د دغې غونډې د
جوړېدو زمینه برابروي.

درویشتمه ماده:

دغه اساسنامه په پنځو فصلونو او
درویشتمو مادو کې تدوین
اود ا.ا. ج د سترې محکمې د
عالی شوري له تصویب وروسته،
نافذېږي.

مقررہ رسيدگی به

تخلفات قضاات

فصل اول

احكام عمومي

دقضااتو دسرغړونو دڅېړنې

مقررہ

لومړی فصل

عمومي حکمونه

ماده اول:

این مقررہ به تأسی از حکم ماده (۶۸) قانون تشکیل و صلاحیت محاکم قوه قضائیه و بارعايت احكام مقررہ سلوک قضائي، طرز تأديب قضاات ناشی از تخلفات قضائي را تنظيم می نماید.

ماده دوم:

اهداف مؤيدات تأديبی طبق این مقررہ عبارتند از:

۱- تأمین نظم و انضباط به منظور قضاوت سالم .

۲- جلب دقت قاضي به جوانب دقيق وظيفه .

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ د قضائیه قوې دمحاکمو دتشکیل اوواک دقانون د(۶۸) مادې دحکم له مخې او دقضائي سلوک دمقررې دحکمونو له په پام کې نیولو سره دقضائي سرغړونو له امله دقضااتو دتأديب ډول تنظيموي .

دوه یمه ماده:

ددې مقررې مطابق د تأديبي مؤيدو موخې عبارت دي له:

۱- دسالم قضاوت په منظور، دنظم او انضباط تأمین .

۲- ددندې دقیقو اړخونو ته دقاضي ددقت جلبول .

- ۳- له دنده ييزو سرغړونو څخه مخنيوی. درېمه ماده :
- ۳- جلوگیری از تخلفات وظیفوی. ماده سوم :
- پدې مقررہ کې لاندې اصطلاحگانې دغه مفاهيم افاده کوي:
- ۱- تأديب: ددې مقررې په اتمه ماده کې له درج شوو مواردو څخه ديوه له تطبيق څخه ، عبارت دی .
- ۲- دنده ييزه سرغړونه : دقانون او مقرراتو دحکمونو په رعایتېدو کې له نه پاملرنې او سهل انگاری او دلایحو، کړنلارو او دمقاماتو اوما فوق آمرینو دقانوني اوامرو له نه تطبيق څخه عبارت ده .
- ۳- تعلل: ددندې له اجراء څخه دتېبنتې په مقصد له بانې لټولو څخه عبارت دی.
- ۴- کافي دلایل: ددنده ييزې سرغړونې په اړه دکافي او قانع کوونکو اثباتيه مدارکوله موجودیت څخه عبارت دي.
- ۵- تأديبي مؤيدې : پدې مقررہ کې له درج شوو تأديبي جزاگانو څخه عبارت دي.
- ۱- تأديب: عبارت است از تطبيق يکي از موارد مندرج ماده هشتم اين مقررہ.
- ۲- تخلف وظیفوی: عبارت است از عدم توجه وسهل انگاری در رعایت احکام قانون و مقررات وعدم تطبيق لوايح، طرز العمل ها ووامر قانونی مقامات و آمرین مافوق.
- ۳- تعلل: عبارت است از بهانه جوئی به مقصد گریز از اجرای وظیفه .
- ۴- دلایل کافی: عبارت است از موجودیت مدارک اثباتيه کافی ومقنع مبنی بر تخلف وظیفوی .
- ۵- مؤيدات تأديبي: عبارت اند از جزاهای تأديبي مندرج اين مقررہ.

دوه یم فصل

دتادیب ور دنده بیزي

سرغروني

خلورمه ماده:

ددې مقررې په مفهوم هغه سرغروني چې دد ندي له اجراء څخه پيدا شوې وي يايې داجراء په علت منځه ته راغلې وي، دنده بیزي گڼل کېږي.

پنځمه ماده:

دنده بیزي سرغروني چې قاضي په هغو باندې په لاس پورې کولو سره دتادیب ورپیژندل کېږي. په لاندي توگه دي:

۱- له مراجعینو سره نامناسب چلند.

۲- دقانوني اوامر و او سپارل شوودندو په اجراء کې تعلق، ځنډ او نه دقت .

۳- په قضایي او اداري چارو کې دمقرراتو او کورنیو لایحو له

فصل دوم

تخلفات وظیفوی قابل

تادیب

ماده چهارم:

به مفهوم این مقررہ، تخلفاتی که ناشی از اجرای وظیفه بوده، و یا به علت اجرای آن بعمل آمده باشد، وظیفوی پنداشته می شود.

ماده پنجم:

تخلفات وظیفوی که قاضی درمبادرت به آن قابل تأدیب شناخته می شود قرار آتی می باشد:

۱- برخورد نامناسب با مراجعین.

۲- تعلل، تأخیر وعدم دقت در اجرای اوامر قانونی و وظائف محوله.

۳- تخطی از احکام مقررات و لوایح داخلی در امور قضائی

- حکمونو څخه تخطي .
- ۴- د قضاتو د سلوک د ډول په مقررہ کې له اټکل شوو معيارونو څخه تخطي.
- ۵- د دفتر او دکار د لوازمو په ساتنه او څارنه کې نه دقت .
- ۶- دکار د سپلين په پام کې نه نيول .
- ۷- شخصي او دکار ځای نظافت ته نه پاملرنه.
- شپږمه ماده :
- په هغه صورت کې چې پدې فصل کې درج شوې دنده ييزې سرغړونې د قانون د حکمونو مطابق جرم تشخيص شي، سرغړونکي داساسي قانون په (۱۳۳) ماده کې د درج شوو قانوني پراوونو له تېرولو وروسته تر عدلي تعقيب لاندې نيول کېږي.
- واداري .
- ۴- تخطي از معيار های اخلاقی پيش بينی شده در مقررہ طرز سلوک قضات .
- ۵- عدم دقت در نگهداشت و نظارت دفتر و لوازم کار.
- ۶- عدم رعایت دسپلين کار.
- ۷- عدم توجه به نظافت شخصی ومحل کار.
- ماده ششم:
- در صورتی که تخلفات وظیفوی مندرج این فصل مطابق به احکام قانون جرم تشخيص گردد، متخلف بعد از طی مراحل قانونی مندرج در ماده (۱۳۳) قانون اساسی مورد تعقيب عدلی قرار می گیرد.

درېم فصل

تأديبي مؤيدي او دهغو

د تطبيق موارد

اوومه ماده :

پر قاضي باندي د تطبيق وړ تاديبي

مؤيدي عبارت دي له :

۱- توصيه .

۲- اخطار .

۳- دقانون دحکمونو مطابق ، کسر

معاش .

۴- تبديلي .

۵- ديوه کال لپاره دترفع

خندول .

اتمه ماده:

د تاديبي سر غرونو دڅېړني په

وخت کې دسر غروني شرايط،

دقاضي احوال ، دکار او سلوک

مخينه په پام کې نيول کېږي.

نهمه ماده :

په هغه صورت کې چې قاضي له

دوه ځلي څخه زيات دسرغروني

فصل سوم

مؤيدات تاديبي و موارد

د تطبيق آن

ماده هفتم :

مؤيدات تاديبي قابل تطبيق بر قاضي

عبارتند از :

۱- توصيه .

۲- اخطار .

۳- کسر معاش مطابق به احکام

قانون .

۴- تبديلي .

۵- التواي ترفيع براي يك

سال .

ماده هشتم :

هنگام بررسي تخلفات تاديبي

شرايط تخلف، احوال قاضي،

سابقه کار و سلوک او در نظر

گرفته مي شود.

ماده نهم :

درصورتی که قاضي بيشتري

از دو بار مرتکب تخلف گردد،

باحتفظ انسلاک قضائي
به وظايف اداري گماشته
می شود.

فصل چهارم

رسیدگی به تخلفات

وظیفوی

ماده دهم :

رسیدگی به تخلفات وظیفوی
قضات توسط شورای عالی ستره
محکمه صورت می گیرد.

ماده یازدهم:

اصدار امر بررسی تخلفات وظیفوی
منسوب به قضات از صلاحیت
رئیس ستره محکمه می باشد.

ماده دوازدهم:

مرجع ذیصلاح تفتیش قضائي
نوع تخلف منسوبه ودرجه
آن را در نتیجه یک بررسی
سری در فورمه راپور دهی
منضمه این مقررہ تعیین
می کند.

مرتکب شي ، دقضايي انسلاک په
ساتلو سره په اداري دندو
گمارل کېږي.

خلورم فصل

دنده ییزو سرغړونو

خپړل

لسمه ماده :

دقضاتو د دنده ییزو سرغړونو
خپړل، دسترې محکمې دعالي
شوري په واسطه صورت مومي .

یوولسمه ماده :

قضاتو ته منسوب ددنده ییزو
سرغړونو دخپړنې د امر صادرول، د
سترې محکمې د رئیس واک دی.

دوولسمه ماده:

د قضايي پلټنې واکمنه مرجع، د
منسوبه سرغړونې ډول اود هغې
درجه د یوې سري خپړنې
په پایله کې، لدې مقررې سره د
رپوټ ورکونې په منضمه فورمه
کې ټاکي.

ديارلسمه ماده:

د رپوت ورکونې فورمه د سترې محکمې رئیس ته وړاندې کېږي. که چېرې د الزام دلایل د سترې محکمې د رئیس لخوا کافي وبلل شي، موضوع د تصمیم نیولو په غرض، د سترې محکمې عالي شوري ته احاله کېږي، پرته له هغې د پانز په ساتلو لارښوونه صادرېږي.

پنځم فصل

متفرقه حکمونه

خوارلسمه ماده:

هغه تادیبي مؤیدې چې ددې مقررې د حکمونو مطابق صادرېږي، د سترې محکمې د ذاتي ریاست له لارې تر تطبیق لاندې نیول کېږي.

پنځلسمه ماده:

پدې مقررې کې درج شوي مؤیدې د سرغړونکې د استخدام په دوسیه کې ساتل کېږي.

ماده سیزدهم:

فورمه راپور دهی به رئیس ستره محکمه تقدیم می گردد. هرگاه دلایل الزام از طرف رئیس ستره محکمه کافی دانسته شود، موضوع غرض اتخاذ تصمیم به شورايعالی ستره محکمه احاله می گردد، درغیر آن به حفظ اوراق هدایت صادر می شود.

فصل پنجم

احکام متفرقه

ماده چهاردهم:

مؤیدات تادیبی که بر طبق احکام این مقررې صادر می گردد، از طریق ریاست ذاتیه ستره محکمه مورد تطبیق قرار می گیرد.

ماده پانزدهم:

مؤیدات تادیبی مندرج این مقررې در دوسیه استخدامی متخلف نگهداری می شود.

شپاڻسمه ماده:

دغه مقررہ د سترې محکمې د عالي شوري له تصویب وروسته نافذېږي.

ددې مقررې په نافذېدو سره لاندې سندونه ملغي گڼل کېږي:

۱- د (۱۳۶۲) کال د لړم د پنځلسمې په (۵۴۳) گڼه رسمي جریده کې خپره شوې د (۱۳۶۲) کال مصوب د قضاتو د تادیبي قضایاوو د تادیب او څېړنې د کړنلارې مقررہ.

۲- د قضا د مجلې د (۱۳۶۸) کال په لسمه گڼه کې خپره شوې د سترې محکمې د عالي شوري د (۱۳۶۸) کال مصوب د قضاتو د تادیبي قضایاوو د څېړنې مقررہ.

ماده شانزدهم:

این مقررہ از تاریخ تصویب شورای عالی ستره محکمه نافذ می گردد.

با انفاذ این مقررہ اسناد ذیل ملغي شمرده می شود:

۱- مقررہ طرز العمل تادیب و بررسی قضایای تادیبی قضات مصوب (۱۳۶۲) منتشره شماره (۵۴۳) ۱۵ عقرب سال (۱۳۶۲) جریده رسمی.

۲- مقررہ بررسی قضایای تادیبی قضات مصوب سال (۱۳۶۸) شورای عالی ستره محکمه منتشره شماره (دهم) سال (۱۳۶۸) مجله قضاء.

رسمي جریده

مسلسل نمبر (۹۷۵)

۱۳۸۷/۱۲/۱۵

فورمه راپوردهی

تفصیلات موضوع	هویت قاضی متخلف					هویت راپور دهنده					
	مقر محکمه		نام محکمه	شهرت		شماره تیلفون	آدرس	محل سکونت		شهرت	
	ولسوالی	ولایت		ولد	اسم			ولسوالی	ولایت	ولد	اسم

محل امضاء راپور دهنده ..... تاریخ / /

بعد از تکمیل این فورمه آن را دوباره به محلیکه آنرا دریافت نموده بودید بسپارید.

فورمه ثبت بررسی تخلفات وظیفوی قضات

ردیف	هویت قاضی متخلف							دلائل و مدارک تخلف	منبع راپور	تاریخ		نوع و درجه تخلف و مواد قوانین و مقررات مربوطه	مرجع تفتیش	تادیب درخواست شده	تصویب شورایعالی ستره محکمه		
	شهرت			محل سکونت		وظیفه				توسط فرد	در اثر تفتیش توسط ارگان مربوطه					ارتکاب	کشف
	اسم	ولد	ولد	اصلی	فعلی	قبلی	فعلی و محل آن										

نوت: توضیحات مندرج درین فورمه سری بوده و به هیچ صورت برای عامه مردم افشا نمیگردد.

مقررہ فعالیت ادارہ کنترول و مراقبت

دکنترول او څارنې دادارې د فعالیت مقررہ

ماده اول:

این مقررہ به تاسی از حکم فقرات ۳ و ۲ ماده (۲۹) قانون تشکیل و صلاحیت محاکم قوه قضائیه به منظور تنظیم تشکیل، وظایف، صلاحیت ها و طرز فعالیت اداره کنترول و مراقبت قضائی وضع گردیده است.

ماده دوم:

اداره کنترول و مراقبت در چوکات ستره محکمه ج.ا.ا. اجرای وظیفه می نماید.

ماده سوم:

اداره کنترول و مراقبت جزء قوه قضائیه بوده منسوبین آن مکلف به اجرای اوامر مقام ستره محکمه و رئیس اداره می باشند.

لومړۍ ماده:

دغه مقررہ دقضائیه قوې دمحاكمو دتشكيل او واك دقانون د (۲۹) مادې د ۲ او ۳ فقرې دحکم له مخې، دقضائې کنترول او څارنې دادارې دتشكيل، دندو، واکونو او د فعالیت دډول دتنظیم په منظور، وضع شوې ده.

دوه یمه ماده:

دکنترول او څارنې اداره د ا.ا.ج دسترې محکمې په چوکاټ کې دنده سرته رسوي.

درېیمه ماده:

د کنترول او څارنې اداره د قضائیه قوې جزء ده، منسوبین یې دسترې محکمې دمقام او د ادارې درئیس داوامر و په اجراء مکلف دي.

رعایت نظم و دسپلین، حفظ اسرار و وظیفوی توسط منسویین اداره کنترول و مراقبت حین اجرای وظیفه جزء مکلفیت های آنها بوده در صورت تخلف از آن مورد باز پرس قانونی قرار می گیرند.

ماده چهارم:

هدف از تشکیل اداره کنترول و مراقبت کشف و جمع آوری علل و انگیزه انواع فساد و پیشنهاد راه های از بین بردن آن به مقام ستره محکمه ، مبارزه علیه ارتشاء و فساد اداری در ساحه قوه قضائیه و فراهم نمودن اطلاعات دقیق و موثق در خصوص فعالیت های نا سالم ، تقدیم راپور و اخذ هدایت از مقام ستره محکمه ج.ا.ا می باشد.

دندې داجراء په وخت کې دکنترول او څارنې ادارې دمنسویینو په واسطه دنظم او دسپلین په پام کې نیول ، ددنده ییزو اسرارو ساتل ، د هغوي دمکلفیتونو جزء دي ، له هغو څخه دسرغړونې په صورت کې تر قانوني پوښتنې لاندې نیول کېږي.

خلورمه ماده :

دکنترول او څارنې ادارې دجوړېدو موخه ، د ډول ډول فسادونو دعلتونو او انگیزو کشف او راټولول او دسترې محکمې مقام ته دهغو دله منځه وړلو دلارو چارو وړاندیز، دقضائیه قوې په ساحه کې دارتشاء او اداري فساد پر علیه مبارزه او د ناسالو فعالیتونو په برخه کې د دقیقو او موثکو اطلاعاتو برابرول، درپوت وړاندې کول او د.ا.ا.ج دسترې محکمې له مقام څخه دلارښوونې اخیستل .

پنځمه ماده :

دکنترول او څارنې اداره خپلې دندې د هېواد د نافذه قوانينو ، ددې مقررې د حکمونو او د افغانستان اسلامي جمهوريت دسترې محکمې د مقام دلارينوونو مطابق، اجراء کوي.

شپږمه ماده:

دکنترول او څارنې اداره له رئيس ، مرستيالانو ، قضائي مسلکي غړو ، او پراتيفي ، اداري ، تخنيکي او خدماتي کارمندانو څخه جوړه ده . ددې ادارې د منسوبينو شمېر د اړتيا له مخې دسترې محکمې په کلني تشکيل او بودجه کې اټکل کېږي.

اوومه ماده :

دکنترول او څارنې اداره د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده :

۱- درئيس دلارينوونې له مخې ، د قضائيه قوې د قضايي او اداري منسوبينو دکار او دنده ييز فعاليت

ماده پنجم:

اداره کنترول و مراقبت وظيفه خود را مطابق قوانين نافذه کشور و احکام اين مقرر و هدايت مقام ستره محکمه جمهوری اسلامی افغانستان اجراء می نماید.

ماده ششم:

اداره کنترول و مراقبت متشکل از رئيس ، معاونان ، اعضائي مسلکي قضائي ، کارمندان او پراتيفي ، اداري، تخنيکي و خدماتي می باشد. تعداد منسوبين اين اداره حسب ضرورت در تشکيل و بودجه سالانه ستره محکمه پيشيني می گردد.

ماده هفتم:

اداره کنترول و مراقبت داراي وظيفه و صلاحيت های ذيل می باشد:

۱- فراهم نمودن اطلاعات دقيق و موثق در مورد نحوه کار و فعاليت وظيفوی منسوبين

قضائي و اداري قوه قضائيه
حسب هدايت رئيس.

۲- مبارزه عليه ارتشاء ، کارشکني،
تعلل و تاخير در اجراءات و انواع
مفاسد اداري.

۳- مراقبت و کنترول منسوين
قضائي و اداري قوه قضائيه به منظور
جلو گيري از اخذ رشوت، انواع
فساد اداري.

۴- سهم در گرفتاري هاي
قانوني منسوين قوه قضائيه در
جرايم مشهود و ظيفوي به
استيدان مقام ستره محکمه مطابق با
احکام قانون.

۵- اشتراک مساعي وظيفه
با رياست تفتيش قضائي
در امور تفتيش و بررسي محاکم
استيناف ولايات عندالايجاب در
موارد ذيل:

الف- تفتيش اسناد مالي و اداري
محاکم.

ب- نظارت از خريداري هاي دفتر

دول په هکله ددقيقو او موثقو
اطلاعاتو برابرول .

۲- د ارتشاء ، کارشکني، تعلل او
په اجراءاتو کې د خنډ او دول دول
مفاسدو پر عليه مبارزه.

۳- درشوت له اخيستلو او دول
دول اداري فساد څخه دمخنيوي په
منظور ، دقضائيه قوې دقضائي او
اداري منسوينو څارل او کنترول .

۴- د قانون د حکمونو مطابق د
سترې محکمې د مقام په استيدان
په مشهودو دنده بيزو جرمونو کې د
قضائيه قوې د منسوينو په قانوني
نيونو کې برخه اخيستل.

۵- عندالايجاب په لاندې مواردو
کې دولتونو داستيناف دمحکو
دپلټې او څېړنې په چارو کې ،
دقضائي پلټې له رياست سره
ددندې دهڅوگډون :

الف - دمحکو دمالي او اداري
سندونو پلټنه .

ب - دمرکزي دفتر او ولايتونو له

دپېرډنو څخه څارنه .

ج- دپولي او مالي وجوهو له

څرنگوالي څخه څارنه .

۶- نورې هغه دندې چې دسترې

محکمې دمقام لخوا ، دغې ادارې

ته سپارل کېږي .

اتمہ ماده :

دکنترول او څارنې اداره ، د

هېواد دنافذہ قوانینو له حکمونو

سره په مطابقت کې ، دمظنونینو

دنیولو او پوښتلو واک لري .

دادارې مؤظف مامور مکلف دی

چې دجرمې پېښې دچټک او هر

اړخیز کشف ، دجرمي آثار و اونښو

او دهغو دفاعل یا فاعلینو دتشخیص

په منظور، لازم اقدامات وکړي .

نهمه ماده :

په هغو مواردو کې چې دکنترول

او څارنې ادارې منسوبین ، د

قضایې ضبط دمؤظفینو په توگه

دنده اجراء کوي ، داساسي قانون ،

دجزایې اجراءاتو قانون ، دجرمونو

مرکزی و محاکم ولایات.

ج- نظارت از چگونگی مصارف

وجوه پولی و مالی.

۶- سایر وظایف که از جانب

مقام ستره محکمه به این اداره

سپرده می شود.

ماده هشتم:

اداره کنترول و مراقبت صلاحیت

گرفتاری و بازپرس مظنونین

در مطابقت به احکام قوانین

نافذہ کشور را دارا می باشد.

مامور مؤظف اداره مکلف است تا

اقدامات لازم را به منظور کشف

سریع و همه جانبه حادثه جرمی،

حفظ آثار و علایم جرمی و تشخیص

فاعل و یا فاعلین آن اتخاذ نماید.

ماده نهم:

در مواردیکه منسوبین اداره

کنترول و مراقبت به حیث

موظفین ضبط قضائی اجرای

وظیفه می نمایند به رعایت

احکام قانون اساسی، قانون

اجراءات جزائي، قانون كشف و تحقيق جرايم و ساير اسناد تقنيي مكلف مي باشد.

ماده دهم:

اداره كنترول و مراقبت حين اجراي وظيفه مي تواند از خارنوالي، پوليس، طب عدلي و شعبات كريمنال تخنيك استمداد جويد.

ماده يازدهم:

در صورتی که شخص مظنون دارای انسلاک قضائي باشد اداره كنترول و مراقبت با حصول هدايت مقام عالي ستره محكمه اجراءات قانونی را مرعی می دارد.

ماده دوازدهم:

اداره كنترول و مراقبت اجراءات خویش را بطور متداوم با ذكر شاخص ها و ارقام به مقام ستره محكمه گزارش و تدابير لازم را غرض

دكشفت او تحقيق دقانون او نورو تقنيي سندونو دحكمونو له په پام كې نيولو باندي مكلف دي .

لسمه ماده :

دكتورول او خارني اداره ددندي داجرا په وخت كې كولي شي له خارنوالي، پوليسو، عدلي طب او كريمنال تخنيك څخه مرسته وغواړي .

يوولسمه ماده:

په هغه صورت كې چې مظنون شخص دقضايي انسلاک لرونکی وي، دكتورول او خارني اداره د سترې محكمې دعالي مقام دلارښوونې په ترلاسه كولو سره قانوني اجراءات رعایتوي.

دوولسمه ماده :

دكتورول او خارني اداره خپل اجراءات په متداومه توگه د شاخصونو او ارقامو په يادولو سره دسترې محكمې مقام ته رپوټ ورکوي او له سرغړونو څخه

جلوگيري از تخلفات
ورفع آن پیشنهاد می نماید.

ماده سیزدهم:

تفکیک وظایف و صلاحیت های
ادارات ریاست کنترل و مراقبت
توسط لایحه وظایف خاص
تنظیم می گردد.

اداره کنترل و مراقبت برای
تعمیل بهتر این مقرر می تواند
لایحه ترتیب و بعداز منظوری
رئیس ستره محکمه مرعی
بدارد.

ماده چهاردهم:

این مقرر از تاریخ تصویب
شورای عالی ستره محکمه نافذ
می گردد.

دمخنيوي اودهغو دلرې كولو په
غرض، لازم تدبیرونه وړاندیز کوي.

ديارلسمه ماده :

دکنترول او څارنې درياست د
ادارو ، دندو او واکونو تفکیک ،
دخاصو دندو دلایحې په واسطه ،
تنظیمېږي .

دکنترول او څارنې اداره ددې
مقررې دښه تعمیل لپاره کولی شي
لایحه ترتیب اود سترې محکمې
درئیس له منظوری وورسته
په پام کې ونیسي.

څوارلسمه ماده :

دغه مقررہ دسترې محکمې دعالي
شوري دتصویب له نېټې څخه
نافذېږي .

د افغانستان اسلامي
جمهوريت د سترې محكمې
د وثايقو او سندونو د ثبت د
مركزي ادارې د فعاليت
مقرره

لومړۍ ماده:

دغه مقرره د افغانستان د اسلامي
جمهوريت د سترې محكمې د
وثايقو او سندونو د ثبت د مركزي
ادارې د فعاليت د تنظيم په منظور،
وضع شوېده.

دوه يمه ماده:

د وثايقو او سندونو د ثبت مركزي
اداره، د قضائيه قوې د محاكمو د
تشكيل او واك د قانون د (۲۳)
مادې د (۳) فقرې د حكم مطابق،
جوړه شوېده.

درېيمه ماده:

د وثايقو او سندونو د ثبت مركزي
اداره د مسلکي ادارو له جملې

مقرره
فعاليت اداره مركزي
وثايق و ثبت اسناد
ستره محكمه جمهوري
اسلامي افغانستان

ماده اول:

اين مقرره به منظور تنظيم
فعاليت اداره مركزي وثايق
و ثبت اسناد ستره محكمه
ج.ا.ا. وضع گرديده
است.

ماده دوم:

اداره مركزي وثايق و ثبت
اسناد مطابق حكم فقره (۳)
ماده (۲۳) قانون تشكيل و صلاحيت
محاكم قوه قضائيه ايجاد
گرديده است.

ماده سوم:

اداره مركزي وثايق و ثبت اسناد از
جمله ادارات مسلکي بوده، وظائف

خود را در چوکات آمریت عمومی
اداری قوه قضائیه اجراء
می نماید.

ماده چهارم:

اداره مرکزی وثایق و ثبت اسناد
شامل رئیس، اعضای مسلکی
و کارمندان اداری می باشد که تعداد
آن ها بنا بر ضرورت در تشکیل
و بودجه سالانه ستره محکمه
پیش بینی می گردد.

ماده پنجم:

اداره مرکزی وثایق به منظور
تحقق اهداف ذیل اجرای وظیفه
می نماید:

۱- تعمیم تکنالوژی جدید
استفاده از تجارب سایر
کشور ها در زمینه حفظ
مطمئن اسناد، ثبت های محفوظ
و تنظیم مخازن وثایق
رسمی.

۲- تأمین ارتباط ستره محکمه
با ادارات ثبت اسناد وثایق

شخه ده، خپلې دندې د قضائیه قوې
د اداري عمومي آمریت په چوکات
کې اجراء کوي.

خلورمه ماده:

د وثایقو اوسندونو د ثبت په
مرکزي اداره کې رئیس، مسلکي
غړي او اداري کارمندان شامل دي
چې شمېر یې د اړتیا له مخې د
سترې محکمې په کلني تشکیل او
بودجه کې اټکلېږي.

پنځمه ماده:

د وثایقو مرکزي اداره د لاندې
موخو د پلې کېدو په منظور، دنده
اجراء کوي:

۱- د سندونو له ډاډمنې ساتنې ،
اود رسمي وثایقو د مخزنونو د
تنظیم محفوظو ثبتونو په برخه کې
د نورو هېوادونو له تجربو شخه د
گټې اخیستنې د نوې تکنالوژی-
تعمیم.

۲- د وثایقو او سندونو د ثبت له
ادارو سره د هغوی د کار د ښه

در رابطه به بهبود کار
شان.

۳- تأمین نظارت از امور وثایق
و ثبت اسناد.

۴- بهره گیری از معیار های
معاصر در بخش سیستم توثیق
اسناد و ایجاد شفافیت
لازم و سرعت در اجراءات
اسناد.

۵- ایجاد توأمیت ارگان های
مسئول ممالک اسلامی همجوار
و فراهم شدن زمینه های دیدو باز
دید از ادارات مشابه آن ها.

ماده ششم:

اداره مرکزی وثایق و ثبت اسناد
ستره محکمه دارای وظایف ذیل
می باشد:

۱- همکاری مسلکی با محاکم
و ادارات ثبت اسناد
در زمینه تنظیم امور
وثایق.

۲- تنظیم امور گزارش گیری

والی په اړه، د سترې محکمې د
ارتباط تأمینول.

۳- د وثایقو او سندونو د ثبت له
چارو څخه د څارنې تأمینول.

۴- د سندونو د توثیق د سیستم په
برخه کې له معاصرو معیارونو څخه
گټه اخیستنه اود سندونو په اجراءاتو
کې د لازم شفافیت او چټکتیا
رامنځته کول.

۵- د گاونډیو اسلامي ممالکو د
مسئولو ارگانونو د توأمیت رامنځته
کول اود هغو له ورته ادارو څخه د
لیدو کتو د زمینو برابرېدل.

شپږمه ماده:

د سترې محکمې د وثایقو او
سندونو د ثبت مرکزي اداره د
لاندې دندو لرونکې ده:

۱- د وثایقو د چارو د تنظیم په
برخه کې له محکمو اود سندونو
د ثبت له ادارو سره مسلکي
همکاري.

۲- د وثایقو د چارو په ساحه کې د

وگزارش دهی در ساحه امور واثیق.

۳- اخبار هدايات مقام ستره محکمه، متحد المال ها ومصوباتی که از طریق ریاست درالانشاء وسایر ادارات ذیربط صادر می شود به محاکم وادارات واثیق ونظارت از تطبیق آن ها.

۴- تأمین ضرورت های محاکم و آمریت های واثیق از لحاظ کتب واثیق وسایر اوراق مطبوع وغیر مطبوع که در تنظیم اسناد، مورد نیازمندی قرار دارد.

۵- مطالعه دقیق از کار وفعالیت آمریت های واثیق وثبت اسناد وابر از نظر در مورد تشکیل مورد نیاز شان.

۶- تنظیم نظر وپیشنهاد به مقام ستره محکمه وشورایعالی در خصوص اصلاحات ممکن علمی بادر نظر داشت ضرورت وخواست شهروندان در مورد شکل

رپوت اخیستنی او رپوت ورکونی د چارو تنظیم.

۳- محکمو اود واثیقو ادارو ته د سترې محکمې مقام د لارښوونو، متحدالمالونو او مصوبو اخبار چې د دارالانشاء ریاست او نورو اړوندو ادارو لخوا صادرېږي اود هغو له تطبیق څخه څارنه.

۴- د واثیقو او نورو مطبوع او غیر مطبوع پاڼو د ترلاسه کولو له لحاظه چې د سندونو په تنظیم کې د اړتیا وړ دي، د محاکمو او د واثیقو د آمریتونو د ضرورتونو تأمینول.

۵- د واثیقو او سندونو د ثبت د آمریتونو د کار او فعالیت دقیقه کتنه اود هغوی د اړتیا وړ تشکیل په هکله د نظر څرگندول.

۶- د واثیقو د شکل او اصل کاغذ او ثبت په هکله د وطنوالو د اړتیا او غوښتنې له په پام کې نیولو سره، د ممکنو علمي اصلاحاتو په برخه کې د سترې محکمې مقام او عالی

- شوري ته د نظر او وړاندیز تنظیمول.
- ۷- د وثایقو د مثنی، د وثایقو د لیکلو د تعلیماتنامې، د وثایقو د اشتباه د تعلیماتنامې او متحد المالونو او اړوندو اجراءاتو په ساحه کې د وثایقو په چارو پورې د نورو مصوبو او لارښودونو د اجراء د مقررې له تطبیق څخه څارنه.
- ۸- د پلټنې ریاست د غوښتنې اود سترې محکمې د مقام د لزوم دید په صورت کې، د قضایي پلټنې د هیئتونو په ترکیب کې گډه هڅه.
- ۹- نورې هغه دندې چې د سترې محکمې مقام، د هغو اجراء، دهغې ادارې له لارې تجویز کړي.
- اوومه ماده:
- د سترې محکمې د وثایقو اود سندونو د ثبت اداره، د وثایقو د مرکزي مخزن د جوړېدو په هکله دقیقه کتنه کوي خو د مرکزي مخزن د ودانۍ د ودانولو اود هغه د چارو د تنظیم لپاره مالي امکانات له وکاغذ اصل وثبت وثایق.
- ۷- نظارت از تطبیق مقرره اجرای مثنی وثایق، تعلیمات نامه تحریر وثایق و تعلیمات نامه اشتباه وثایق و متحد المال ها وسایر مصوبات و رهنمود ها در ساحه اجراءات مربوط به امور وثایق.
- ۸- اشتراک مساعی در ترکیب هیئت های تفتیش قضائی در صورت تقاضای ریاست تفتیش و لزوم دید مقام ستره محکمه.
- ۹- سایر وظایفی که مقام ستره محکمه اجرای آن را از طریق آن اداره تجویز نماید.
- ماده هفتم:
- اداره وثایق و ثبت اسناد ستره محکمه، در مورد ایجاد مخزن مرکزی وثایق مطالعه دقیق بعمل می آورد تا امکانات مالی برای اعمار تعمیر مخزن مرکزی و تنظیم امور آن در همکاری

با ارگان های مربوط و مساعدت
های مالی مؤسسات کمک دهنده
فراهم گردد.
ماده هشتم:

اداره مرکزی وثایق و ثبت اسناد
گزارش های ماهوار و ربع وار
را به ترتیب ذیل جمع آوری و تنظیم
می نماید:

۱- اخذ راپور های فعالیت ماهوار
محاکم و آمریت های وثایق و ثبت
اسناد از لحاظ کمیت اجراءات
و مقدار عواید حاصله و ارسال آن
در هر سه ماه به اداره احصائیه
قضائی.

۲- اخذ راپور های سه ماه
در مورد محتوای وثایق اجراء
شده.

ماده نهم:

اداره مرکزی وثایق و ثبت اسناد
بنابر تقاضای وزارت امور
خارجیه و سایر ارگان های
دولت یا اصحاب اسناد،

اروندو ارگانونو سره په همکارۍ
کې اود مرسته کورونکو مؤسسو په
کمک برابر شي.
اتمۀ ماده:

د وثایقو اوسندونو د ثبت
مرکزي اداره، میاشتنی او
ربعوار رپوتونه په لاندې توګه
راټول او تنظیموي:

۱- د اجراءاتو د کمیت او لاسته
راغلو عوایدو له لحاظه دمحاګمو
اود وثایقو اوسندونو د ثبت د
آمریتونو د فعالیت د رپوتونو اخیستل
اود قضایي احصائیی ادارې ته په
هرو دریو میاشتو کې د هغو استول.

۲- د اجراء شوو وثایقو د محتوي
په هکله د درې میاشتنيو رپوتونو
اخیستل.

نهمه ماده:

د وثایقو او د سندونو د ثبت مرکزي
اداره، د بهرنیو چارو وزارت اود
دولت د نورو ارگانونو یا د سندونو
د اصحابو د غوښتنې له مخې، د

وثایق مرتبه محاکم و آمریت های
وثایق را ملاحظه نموده از صحت
سند و امضاء و صلاحیت
ترتیب دهنده گان آن رسماً
تصدیق نموده به مراجع
مربوط آن گسیل میدارد.

ماده دهم:

اداره وثایق و ثبت اسناد
مشکلات، نظریات و پیشنهادات
محاکم و آمریت های وثایق را
به ارتباط امور وثایق جمع آوری
و توحید نموده با نظر مشخص
خویش جهت تنظیم رهنمودها
و طرز العمل های توضیحی بریاست
عمومی تدقیق و مطالعات ارجاع
می نماید.

ماده یازدهم:

اداره مرکزی وثایق و ثبت
اسناد با ریاست عمومی تدقیق
و مطالعات اشتراک مساعی بعمل
می آورد تا به منظور بهبود امور
وثایق و تبادل تجارب درین

محاکم او د وثایقو د آمریتونو
مرتبه وثایق گوري، د سند او
لاسلیک له صحت اود هغو د
ترتیبونکو له واک څخه رسماً
تصدیق کوي، د هغو اړوندو
مراجعو ته یې استوي.

لسمه ماده:

د وثایقو او سندونو د ثبت اداره،
د وثایقو د چارو په ارتباط
د محاکمو اود وثایقو د آمریتونو
ستونزې، نظریې او وړاندیزونه
راټول او توحیدوي، له خپل
مشخص نظر سره یې د لارښودونو
او توضیحی کړنلارو د تنظیم
لپاره، د تدقیق او مطالعاتو عمومي
ریاست ته راجع کوي.

یوولسمه ماده:

د وثایقو او سندونو د ثبت مرکزي
اداره، د تدقیق او مطالعاتو له
عمومي ریاست سره ګډه هڅه
کوي، خو د وثایقو د چارو د ښه
والي او پدې برخه کې د تجربو د

زمينه سيمينار هـاى توضيحي
تدوير يابد.

ماده دوازدهم:

(۱) اين مقررہ از تاريخ
تصويب شورايعالي ستره محكمه
نافذ مي گردد.

(۲) رئيس عمومي وثايق وثبت
اسناد ستره محكمه به تطبيق
احكام اين مقررہ مؤظف
مي باشد.

تبادلې په منظور، توضيحي
سيمينارونه جوړ شي.

دوولسمه ماده:

(۱) دغه مقررہ د سترې محكمې د
عالي شوري د تصويب له نېټې څخه
نافذېږي.

(۲) د سترې محكمې د وثايقو او
سندونو د ثبت عمومي رئيس، ددې
مقررې د حكمونو په تطبيق
مؤظف دى.

مقرره طرز سلوک قضائي

برای قضات جمهوری

اسلامی افغانستان

فصل اول

مبني و هدف

ماده اول:

این مقرره به اساس صلاحیتی که در مواد (۱۲۳ و ۱۳۲) قانون اساسی اعطاء گردیده و مطابق ماده (۶۸) قانون تشکیل و صلاحیت محاکم جمهوری اسلامی افغانستان، وضع گردیده است.

ماده دوم:

این مقرره به منظور تعیین معیارها و موازین رفتاری برای تمام قضات و مطلع ساختن آنان از چنین معیارها و موازین و تنظیم امور مربوط به وظایف و مسئولیت های آنها وضع گردیده است.

د افغانستان اسلامي

جمهوریت د قضاتو لپاره د

قضائي سلوک د ډول مقرره

لومړی فصل

مبني او هدف

لومړۍ ماده:

دغه مقرره دهغه واک پر بنسټ چې داساسي قانون په (۱۲۳ او ۱۳۲) مادو کې ورکړل شوی او د افغانستان اسلامي جمهوریت د محکمو د تشکیل او واک د قانون د (۶۸) مادې مطابق وضع شوی ده.

دوه یمه ماده:

دغه مقرره د ټولو قضاتو لپاره د رفتاري معیارونو او موازینو د ټاکلو او لډې ډول معیارونو او موازینو څخه دهغوی دخبرولو او دهغوی په دندو اومسئولیتونو پورې د اړوندو چارو د تنظیم په منظور وضع شوی ده.

دوه یم فصل

دندی او مسئولیتونه

درېمه ماده:

د قاضي په واسطه د حق د احقاق اود عدالت د تأمینولو لپاره یوازینی تضمین، د قاضي خپلواکي او ناپلوي ده. له همدې کبله، قاضي په هغو چارو کې چې د هغه د قضایي واک په حدودو کې صورت مومي دهر ډول دخالت یا لاسوهنې لپاره که د چارواکو له پلوه د هغه د خپلوانو لخوا څخه وي، د لوړپوړو هڅې په جدي توګه مخنیوی کوي، قاضي قانون ته درناوی کوي اود هغه له حکمونو سره سم عمل کوي او تل د اټکي په یاد ساتي چې د قضایي دندو په سرته رسولو کې د قانون له حکمونو پرته د بل هېڅ مقام اطاعت ونکړي.

فصل دوم

وظایف و مسئولیت ها

ماده سوم:

استقلال و بی طرفی قاضي یګانه تضمین برای احقاق حق و تأمین عدالت توسط قاضي است. بناءً، قاضي از هر نوع دخالت یا کوشش برای مداخله در اموريکه در حدود صلاحیت قضائی وی صورت می گیرد، چه از طرف مقامات بالا یا اشخاص منجمله اقارب وی باشد، جداً جلوگیری می نماید. قاضي به قانون احترام گذاشته و در مطابقت با احکام آن عمل می کند و همواره این نقطه را به یاد میداشته باشد که هنگام اجرای وظایف قضائی به جز از احکام قانون از هیچ مقام دیگری اطاعت نکند.

خلورمه ماده:

دقاضي قضاوت له هغو حقایقو او واقعیتونو څخه د هغه پر استنباط ولاړ دی چې د محاکمې په بهیر کې راڅرگندېږي. نو قاضي نشي کولای د خپل علم او پوهې پر اساس د هغې قضیې په اړه پرېکړه وکړي چې تر رسیدګۍ لاندې یې ده، یا له هغو حالاتو کې چې قانون یې اجازه ورکړې ده، نشي کولای دخپلو شخصي معلوماتو یا نورو شواهدو پرېنا چې رسماً په دوسیه کې ندي شامل شوي او د دعوي د اړخونو یا طرفونو په واسطه په څرګند ډول دهغو په اړه بحث صورت موندلی ندی خپل حکم صادر کړي.

پنځمه ماده:

قاضي حق لري چې خپلې نظریې په آزاده توګه څرګندې کړي. په ډله ییزو قضاوتونو کې، هېڅ قاضي نشي کولای خپلې نظریې پر

ماده چهارم:

قضاوت قاضي مبتنی بر استنباطی وی از حقایق و واقعیت هایی می باشد که در جریان محاکمه ظاهر می گردد. پس قاضي نمی تواند بر مبنای علم و آگاهی خود در مورد قضیه که تحت رسیدگی اش قرار دارد حکم صادر نماید یا بجز از حالاتیکه قانون اجازه آنرا داده است، نمی تواند بر مبنای معلومات شخصی یا شواهد دیگریکه رسماً در دوسیه شامل نشده و توسط طرفین یا اطراف دعوی بصورت آشکار روی آن بحث صورت نگرفته است، حکم خود را صادر کند.

ماده پنجم:

قاضي حق دارد تا نظریات خود را بصورت آزادانه ابراز نماید. در قضاوت های دسته جمعی، هیچ قاضي نمی تواند نظریات

خود را بر دیگران تحميل و يا از نظر دیگران برخلاف اراده اش متابعت نمايد. قاضی هنگام فيصله نمودن قضایا تحت تاثیر قضاات دیگر نرفته و مستقلانه فيصله می نماید. قاضی در قضیه که توسط قاضی دیگر بررسی می شود، مداخله نمی نماید. قاضی نباید در محضر عام یا جای دیگر طوری اظهار نظر نماید که توقع برود نظر وی بالای نتیجه قضیه تاثیر گذار خواهد بود یا حق منصفانه بودن محاکمه شخص یا بررسی قضیه را زیر سوال ببرد.

ماده ششم:

هرگاه قاضی به اساس دلایل موجه متیقن گردد که بنابر فشار غیر قابل اجتناب نمی تواند در رسیدگی یک قضیه بی طرفانه و عادلانه عمل نماید، از رسیدگی به آن امتناع می ورزد.

نورو تحميل کړي يا دخپلې ارادې پر خلاف د نورو د نظریو متابعت وکړي. د قضیو د پرېکړو پر وخت قاضي د نورو قاضیانو تر اغېزې لاندې نه راځي او په خپلواکۍ سره پرېکړه کوي. قاضي په هغو قضیه کې لاسوهنه نه کوي چې د بل قاضي له خوا بررسی کېږي. قاضي نه بنایي په عام محضر یا بل ځای کې داسې نظر څرگند کړي چې تمه پیدا شي د ده نظر به د قضیې پر پایله اغېزه وکړي یا د شخص د محاکمې یا د قضیې د بررسی د منصفانه والي حق تر پوښتنې لاندې راولي.

شپږمه ماده:

که چېرې یو قاضي د موجه دلیلونو پر بنسټ باوري شي چې نشي کولای د غیر قابل اجتناب فشار له امله دیوې قضیې په رسیدگی کې په نا پلوی او عادلانه توګه عمل وکړي، نو د هغې له رسیدگی څخه ډډه کوي.

قاضی در صورتی که قادر نباشد قضیه را بشکل بیطرفانه فیصله نماید یا از نظر یک شخص منصف، او نتواند موضوع تحت بررسی را بیطرفانه فیصله کند، از رسیدگی به آن قضیه امتناع می ورزد. قاضی در مواردیکه اجتناب وی از رسیدگی به قضیه به حکم قانون تجویز گردیده باشد، در رسیدگی آن قضیه شرکت نمی نماید.

ماده هفتم:

قاضی باید اوامر و دستاویز مقامات بالائی قضا را در حدودی متابعت نماید که با استقلال وی طرفی او در تعارض واقع نشده و وی را در اجرای قضاوت بی طرفانه و عادلانه تحت تاثیر قرار ندهد.

به هغه صورت کې چې قاضي قادر نه وي قضیه په نا پلوی سره فیصله کړي یا د یوه منصف شخص په اند، هغه ونشي کولای تر بررسی لاندې موضوع په نا پلوی سره فیصله کړي، د هغې قضیې له رسیدگی څخه ډډه کوي. قاضي په هغو مواردو کې چې د قضیې له رسیدگی څخه د هغه ډډه کول د قانون په حکم تجویز شوي وي، د هغې قضیې په رسیدگی کې برخه نه اخلي.

اوومه ماده:

قاضی باید د قضا د لوړو مقاماتو او امر او لارښوونې تر هغه حدودو پورې ومني چې د نوموړي له خپلواکۍ او نا پلوی سره په ټکر کې را نشي او هغه دنابلوه او عادلانه قضاوت په اجراء کولو کې تر اغېزې لاندې رانه ولي.

اتمہ مادہ:

قاضی واک لري چي د قانوني مجوزو په حدودو کي د خپلو ټولو صادرو شوو قرارونو او حکمونو له تطبیق او اجراء څخه څارنه وکړي.

نهمه مادہ:

يو قاضي د نورو بناريانو په څېر له ټولو اساسي او مدني حقوقو څخه برخمن دی. خو نشي کولای د خپلې دندې د تصدی پر وخت د سياسي گوند غړيتوب ولري يا په پټه يا بنکاره د سياسي گوند په گټه فعالیت وکړي او يا په مستقيم يا غير مستقيم ډول له يوه سياسي گوند سره مادي يا معنوي مرسته وکړي.

لسمه مادہ:

قاضی باید د قضیو د رسیدگی پر وخت د دعوي د اړخونو قانوني حقوقو ته جدي پاملرنه وکړي او د قانون او محکمې په وړاندې د

مادۀ هشتم:

قاضی صلاحیت دارد تا از تطبیق و اجرای تمام قرارها و احکام صادره خویش در حدود مجوزہ قانونی مراقبت نماید.

مادۀ نهم:

قاضی مانند سایر شهروندان از تمام حقوق اساسی و مدنی برخوردار است. مگر نمی تواند در دوران تصدی وظیفه عضویت حزب سیاسی را داشته و یا به نفع حزب سیاسی به شکل سری و یا علنی فعالیت کند و یا بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم به یکی از احزاب سیاسی مساعدت مادی و یا معنوی نماید.

مادۀ دهم:

قاضی باید هنگام رسیدگی قضایا به حقوق قانونی طرفین دعوی توجه جدي مبذول نموده و بر اساس حق تساوی طرفین دعوا در پیشگاه

قانون و محکمه از قایل شدن هرگونه امتیاز و برتری به یکی از طرفین دعوی اجتناب بعمل آورد. قاضی نمی تواند اظهارات یکی از اطراف دعوی یا قایم مقام وی را پیرامون موضوعی که ممکن است در نتیجه دعوی مؤثر باشد، در غیاب طرف دیگر دعوی یا در صورت عدم موافقه وی استماع نماید.

ماده یازدهم:

هریک از اصحاب دعوی حق دارد تا بصورت آزادانه در جلسه قضائی حضور یابد. پس قاضی اجازه ندهد هنگام استفاده ازین حق بالای آنان محدودیتی وضع گردد. منجمله قاضی اجازه ندهد مسئولین امنیتی متهم را با زنجیر و زولانه و ولچک و دستبند وارد جلسه قضائی نمایند، البته درحالات

دعوی د اړخونو د تساوی د حق پرینست، د دعوي له اړخونو څخه یوه د هر ډول امتیاز او برتری له قایلېدو څخه ډډه وکړي. قاضي نشي کولای د دعوي د یوه د اړخ یا دهغه د ځای ناستي څرگندونې د هغې موضوع په اړه چې ممکن ده د دعوي پایه کې اغېزمنې وي دعوي د بلې خوا د غیاب یا د هغه د نه موافقې په صورت کې واورې.

یوولسمه ماده:

له دعوي کوونکو څخه هر یو حق لري چې په آزادانه ډول په قضائي غونډه کې گډون وکړي. نومنجمله قاضي دې اجازه نه ورکوي لدې حق څخه د گټې اخستني پر وخت پرهغوی محدودیت وضع کړي. کوم قاضي اجازه نه ورکوي امنيتي مسئولین تورن له ځنځير او زولنو او ولچک او دستبند سره قضائي غونډې ته حاضر کړي، البته په استثنائي حالاتو

استثنائی قاضی می تواند در مورد چگونگی تأمین امنیت جلسه قضائی و جلوگیری از فرار متهم تدابیر مقتضی را تجویز نماید.

ماده دوازدهم:

تا زمانی که موافقه صریح طرفین دعوی و تأیید قاضی حاصل نشود، ثبت تصویری یا سمعی و یا پخش مستقیم جریان محاکمه بخارج از جلسه جواز ندارد.

ماده سیزدهم:

بر قاضی لازم است که در چارچوب قانونی و بصورت منصفانه اجراءات رسیدگی به تمام قضایا را به پایه اکمال برساند. اگر لازم باشد که قاضی اقدامی را در راستای انجام وظایف قضائی خود اتخاذ نماید و برای همچو اقدام کدام چارچوب زمانی حقوقی در نظر گرفته نشده باشد، قاضی با

کې قاضي کولی شي دقضائي غونډې د امنیت د تأمین د څرنگوالي اود تورن د تېنې د مخنيوي په هکله مقتضي تدبيرونه تجویز کړي.

دولسمه ماده:

تر هغه وخته چې د دعوي د اړخونو څرگنده موافقه اود قاضي تأييد نه وي ترلاسه شوی، تصويري يا سمعي ثبت يا دمحمکې بهير په مستقيمه توگه له غونډې څخه بهر ته خپرول جواز نه لري.

ديارلسمه ماده:

پر قاضي لازمه ده چې په قانوني چوکاټ کې او په منصفانه توگه د ټولو قضيو د رسيدگۍ اجراءات بشپړ کړي. که چېرې لازم وي چې قاضي د خپلو قضائي دندو د سرته رسولو په لړ کې گام پورته کړي اود دغه ډول گام لپاره کوم زماني حقوقي چوکاټ په پام کې نه وي نيول شوی، نو قاضي په معقولي

فوریت معقول اقدام مورد نیاز را اتخاذ می نماید. در صورتی که تأخیر در رسیدگی به قضایا ناشی از تخطی مراجع دیگر نسبت به او امر محکمه باشد قاضی می تواند فیصله را صادر نماید که در آن چگونگی تخطی شناسایی شده باشد و سپس فیصله خود را به مراجع مربوطه جهت اتخاذ اقدامات بعدی و پیگرد احتمالی صادر نماید.

ماده چهاردهم:

قاضی وظیفه دارد تا طرفی را که علیه او فیصله خود را صادر نموده است از میعاد و طرز العمل قانونی اعتراض بر حکم محکمه آگاه سازد.

ماده پانزدهم:

غیر جانبدار بودن قاضی یکی از بهترین و مطمئن ترین تضمین برای تحقق عدالت است. پس قاضی مکلف است غیر جانبداری را در

چتکی سره اربین گام پورته کوي. په هغه صورت کې چې د قضيې په رسيدگۍ کې ځنډ د محکمې د اوامرو په نسبت د نورو مراجعو دسر غړونو له امله منځ ته راغلی وي قاضي کولای شي داسې پرېکړه صادره کړي چې په هغې کې د سرغړونې څرنگوالی په ګوته شوی وي او خپله پرېکړه اړوندو مرجعو ته د وروستيو اقداماتو او احتمالي تعقيب لپاره واستوي.

څوارلسمه ماده:

قاضي دنده لري څو هغه خواوې چې پر خلاف يې خپله پرېکړه صادره کړې ده، د حکم پر خلاف د اعتراض له مودې او قانوني کړنلارې څخه خبر کړي.

پنځلسمه ماده:

د قاضي ناپلوي د عدالت د تحقق لپاره يو تر ټولو غوره او ډاډمن تضمين دی. نو قاضي مکلف دی چې ناپلوي په خپلو کړنو

تمام اعمال خود منحیث قاضی عملی سازد و از هر گونه تبعیض نژادی، جنسی، قومی فرقی، لسانی، مذهبی و سلیقوی در اجراءات و ظایف قضائی خود احتراز نماید.

ماده شانزدهم:

هرگاه قاضی در جریان رسیدگی موضوع متوجه نقض حقوق اساسی متهم در پروسه کشف و تحقیق جرم گردد، او مکلف است بعد از ختم قضیه، فیصله خود مبنی بر چگونگی نقض حقوق متهم را صادر و آنرا به مراجع مربوطه جهت اجراءات بعدی و پیگرد احتمالی راجع سازد.

ماده هفدهم:

هر یک از اصحاب دعوی حق دارند تا بصورت آزادانه دلایل و مدارک خود را در پیشگاه محکمه ارائه نمایند.

کې د یو قاضي په توگه عملی کړي اود خپلو قضائي دندو په اجراءاتو کې له هر ډول نژادي، جنسي، قومي، فرقه ییز، مذهبي او سلیقوي تبعیض څخه ډډه وکړي.

شپاړسمه ماده:

که چېرې قاضي د موضوع درسیدگی بهیر کې د جرم د کشف او تحقیق په پروسه کې د تورن د بنسټیزو حقوقو نقض ته متوجه شي هغه مکلف دی چې د قضیې له پای ته رسېدو وروسته، د تورن حقوقو د نقض د څرنګوالي په اړه خپله پرېکړه صادره کړي او اړوندو مراجعو ته یې د وروستیو اجراءاتو او احتمالي تعقیب لپاره راجع کړي.

اوولسمه ماده:

له دعوي لرونکو څخه هر یو یې حق لري چې په آزادانه توگه خپل دلایل او شواهد محکمې ته وړاندې کړي.

پس قاضي وظیفه دارد تا تمام تدابیر و امکانات قانونی را بکار ببرد تا جلسه ای که طرفین بتوانند با روحیه مطمئن و آرام این حق خود را اعمال نمایند، تدویر یابد. برای عملی ساختن این مامول، قاضي نظم و کنترل را در تمام جلسات قضائی ای که وی در آن دخیل می باشد، حفظ می نماید.

ماده هجدهم:

قاضي برای انجام قضاوت عادلانه و اجرای سالم قوانین باید از تمام قوانین، میثاق ها و معاهدات بین المللی آگاهی داشته و به اجرای آنها متعهد و وفادار باشد. قاضي در حفظ و توسعه دانش و مهارت های خویش که در پیشبرد وظایف قضائی لازم و ضروری است گام های مناسب را اتخاذ می نماید و درین راستا، از برنامه های

نو قاضي دنده لری خو ٲول تدبیرونه او قانونی امکانات په کار و اچوي چې قضائی جلسه په داسې توگه ترسره شي چې دواړه خواوې وکولی شي خپل دغه حق په ډاډمنې او آرامې روحيې سره اعمال کړي. د دغه حق د عملي کولو لپاره، قاضي په هغو ٲولو قضائی جلسو کې چې نوموړی په هغو کې د خپل وي نظم او کنترل ساتي.

اتلسمه ماده:

قاضي د عادلانه قضاوت د سرته رسولو او د قوانینو په سالمه توگه د اجرا کولو لپاره باید له ٲولو قوانینو، میثاقونو او ژمن لیکونو څخه خبر وي او د هغو اجراء کولو ته ژمن او وفادار اوسي. قاضي د خپلې پوهې او مهارتونو د ساتلو او پراخوالي لپاره چې د قضائی دندو په پرمخ بیولو کې لازم او اړین دي. مناسب گامونه اخلي او په دې اړه، له هغو زده کړه ییزو پروگرامونو څخه

آموزشی ایکه به همین منظور از طرف قوه قضائیه فراهم می شود، استفاده می نماید.

فصل سوم سلوک قاضی

ماده نهم:

قاضی کوشش می نماید سلوک وی در داخل و خارج محکمه طوری باشد که اعتماد اصحاب دعوی، کارمندان حقوق و مردم را در استقلال، غیر جانبداری و درستی و صداقت قضاء حفظ و آنرا افزایش دهد. قاضی در مقابل اصحاب دعوی، وکلای مدافع، شهود و سایر کسانی که قاضی با آنها در چوکات صلاحیت رسمی قضائی تعامل دارد، بردبار و مؤدب بوده و قار خود را حفظ می نماید و از هرگونه حرکات و سکناتی که موجب استخفاف خودش و بی حرمتی مقام قضاء

گفته پورته کوي چي په همدې موخه د قضائيه قوې له لوري برابرېږي.

درېم فصل د قاضي سلوک

نولسمه ماده:

قاضی هڅه کوي چې سلوک يې له محکمې څخه بهر او دننه داسې وي چې د دعوي د خواوو، د حقوقو کارکوونکو او خلکو باور د قضاء په خپلواکي، نا پلوي اوسموالي او صداقت باندې وساتي او زيات يې کړي. قاضي د دعوي د خواوو، د مدافع وکیلانو، شاهدانو او نورو هغو کسانو په وړاندې چې قاضي له هغوی سره د رسمي قضائي صلاحیت په چوکاټ کې تعامل لري، برده بار او مؤدب وي او خپل وقار ساتي او له هر ډول داسې حرکاتو او سکناتو څخه ډډه کوي چې د ده د سپکاوي يا د قضاء د

گردد، اجتناب می نماید. قاضی مراعات عین سلوک را بالای کارمندان محکمه و کسانیکه تحت امر وی کار می کنند، لازمی می گرداند. در زندگی اجتماعی، قاضی از احترام و اعتبار خاص برخوردار می باشد و روی همین ملحوظ است که قاضی باید شخص قابل اعتماد و صادق باشد و عالیترین سطح اخلاقیات و ارزش های اجتماعی را مراعات نماید.

ماده بیستم:

قاضی وظایف قضائی را بر تمام فعالیت های دیگر خویش اولویت می دهد. قاضی به کارهایی اشتغال نمی ورزد که منافی قضائی وی باشد همچنان قاضی فعالیت های غیر قضائی خویش را طوری انجام می دهد که با وظیفه قضائی اش در تعارض واقع نگردد. قاضی جلسه قضائی را بر وقت آغاز نموده و محکمه را فقط بعد از ختم

مقام د بی حرمتی سبب شی. قاضی عین سلوک د محکمی په کارمندانو او هغو کسانو هم لازمی کوي چې د نوموړي تر امر لاندې کار کوي. په ټولنيز ژوند کې، قاضي له خانگري درناوي او اعتبار څخه برخمن وي او له همدې کبله ده چې قاضي بايد د اعتماد وړ او صادق شخص وي او ټولنيز اخلاق او ارزښتونو په لوړه کچه مراعات کړي.

شلمه ماده:

قاضی قضائی دندو ته پر خپلو ټولو نورو کړنو لومړیتوب ورکوي. قاضی داسې کارونه نه کوي چې د ده د قضائی سپیڅلتوب منافي وي، همدا راز قاضی خپل غیر قضائی فعالیتونه داسې سرته رسوي چې د ده له قضائی دندې سره په ټکر کې واقع نشي. قاضی قضائی جلسه په وخت پیلوي او محکمه یوازې د کاري ساعتونو له پای ته رسېدو

ساعات کاری ترک می کند. قاضی بدون اجازه قبلی مافوق خود از وظیفه غیر حاضر نمی گردد، مگر اینکه غیر حاضری او به علت شرایطی باشد که کنترل آن در اختیار وی نباشد.

ماده بیست و یکم:

قاضی از قبول هرگونه هبه و منفعتی که او را در مظان تهمت قرار دهد اجتناب می ورزد و به هیچ یک از اقارب و ابستگان خود اجازه نمی دهد تا به اعتبار موقوف وی هبه و یا منفعتی را قبول نمایند. قاضی و کارمندان محکمه وی یا اعضای فامیل وی نمی توانند در ارتباط به کارهای انجام یافته یا کارهاییکه قرار است به اساس وظایف قضائی قاضی صورت گیرد، تقاضای هدیه، جایزه یا انجام کاری را نمایند یا همچو چیزی را قبول نمایند. قاضی منصب قضاء را وسیله

وروسته پرپریدی. قاضی د خپل مافوق له اجازې پرته له دندې څخه نه غیر حاضرېږي، خو دا چې د هغه غیر حاضري د داسې شرایطو له امله وي چې د هغو کنترولول د ده په واک کې نه وي.

یوولسمه ماده:

قاضی د هر ډول هبې او منفعت له اخیستلو څخه ډډه کوي چې هغه تر تهمت لاندې راولي اود خپلو خپلوانو له ډلې څخه هېچا ته اجازه نه ورکوي چې د ده دموقف په اعتبار هبه یا کتبه ترلاسه کړي. قاضی اود هغه د محکمې کارکوونکي یا یې د کورنۍ غړي نشي کولای د ترسره شوو کارونو په تړاو یا هغو کارونو چې د قاضی د قضائې دندو پر بنسټ به صورت مومي، د هدې، جایزې یا دیوه کار د سرته رسېدو غوښتنه وکړي یا دغه شان یو شی ومني. قاضی د

حصول منافع شخصی، منافع
اعضای فامیل یا شخص
دیگر نمی سازد.

ماده بیست و دوم:

قاضی سلوک و رفتار همکاران
خود را جداً مراقبت می نماید تا
آنها نتوانند با سوء رفتار خود به
وقار و اعتبار محکمه صدمه
برسانند. هرگاه قاضی تخلف از
احکام این مقرر را از طرف یکی
از همکاران خود مشاهده می کند
و یا محوله برای تخلف را مشاهده
میکند، موضوع را به ستره محکمه
گزارش می دهد.

فصل چهارم

احکام متفرقه

ماده بیست و سوم:

هرگاه قاضی وظایف و معیارهای
سلوکی مندرج این مقرر را
در اجرای وظایف قضائی
خویش رعایت ننماید، شورای

قضاء منصب د شخصی گتو، د
کورني دغرو یا د کوم بل شخص د
گتو وسیله نه جوړوي.

دوه ویشتمه ماده:

قاضی د خپلو همکارانو سلوک او
رفتار په جدي توگه څاري تر څو
هغوی ونوانېږي په خپل ناوړه چلند
سره د محکمې وقار او اعتبار ته
زیان ورسوي. هر وخت چې قاضی
د خپلو همکارانو له ډلې څخه د یوه
له خوا ددې مقررې له حکمونو
څخه سرغړونه ویني یا د سرغړونې
لپاره هڅه ویني، موضوع سترې
محکمې ته رپوت ورکوي.

څلورم فصل

متفرقه حکمونه

درویشتمه ماده:

که چېرې قاضی د خپلو قضایي
دندو په اجرا کې پدې مقرر کې
درج شوې دندې او معیارونه په پام
کې ونه نیسي د سترې محکمې

عالي ستره محكمه مطابق احكام
مقرره تاديبى قضات، مجازات
تاديبى را عليه او تجويز مى نمايد.
ماده بيست و چهارم:

اين مقرره بعد از تصويب
شورای عالی ستره محكمه نافذ
مى گردد.

عالي شورى د قضاتو د تاديبى
مقرره له حكمونو سره سم د هغه
پر عليه تاديبى مجازات وضع كوي.
خلبرويشتمه ماده:

دغه مقرره دسترې محكمې دعالي
شورى له تصويب څخه وروسته
نافذېږي.

اشتراک سالانه :

در مرکز و ولایات : (۸۰۰) افغانی

مامورین دولت : ۲۵٪ تخفیف

متعلمین و محصلین : (با ارائه تصدیق) نصف قیمت

خارج از کشور : (۲۰۰) دالر امریکایی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

**Registrations Related to the Supreme court
of the Islamic Republic of Afghanistan**

Date: ۵th MARCH. ۲۰۰۹

ISSUE NO :(۹۷۵)